

**Informacja w sprawie oceny zasobów
pomocy społecznej
Gminy Piła
za rok 2018**

SPIS TREŚCI

1	Wprowadzenie	3
2	Dane o sytuacji demograficznej i społecznej	4
3	Dane o korzystających z pomocy i wsparcia	6
3.1	GMINA - ZADANIA MOPS	22
	Inne rodzaje pomocy i świadczeń	26
5	Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia	33
6	Zasoby kadrowe Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pile	37
6.1	Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej	38
6.2	Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej	38
7	Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego	40
8	Aktywność projektowo-konkursowa MOPS	43
9	Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia	45
10	Wnioski końcowe	49

1. Wprowadzenie

Zgodnie z art. 16a ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej gmina i powiat oraz samorząd województwa zobowiązani są do sporządzenia corocznie oceny zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społeczno-demograficznej. W niniejszym opracowaniu Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Piłi, jako kluczowa instytucja działająca w obszarze pomocy społecznej, prezentuje szczegółowe dane gminy o: sytuacji demograficznej, rynku pracy, infrastrukturze społecznej, osobach i rodzinach korzystających z pomocy i wsparcia, świadczeniach pomocy społecznej, zasobach instytucjonalnych pomocy i wsparcia, kadrze pomocy społecznej, środkach finansowych na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie Gminy Piła, aktywności projektowo-konkursowej Ośrodka oraz współpracy z organizacjami pozarządowymi w obszarze pomocy i wsparcia.

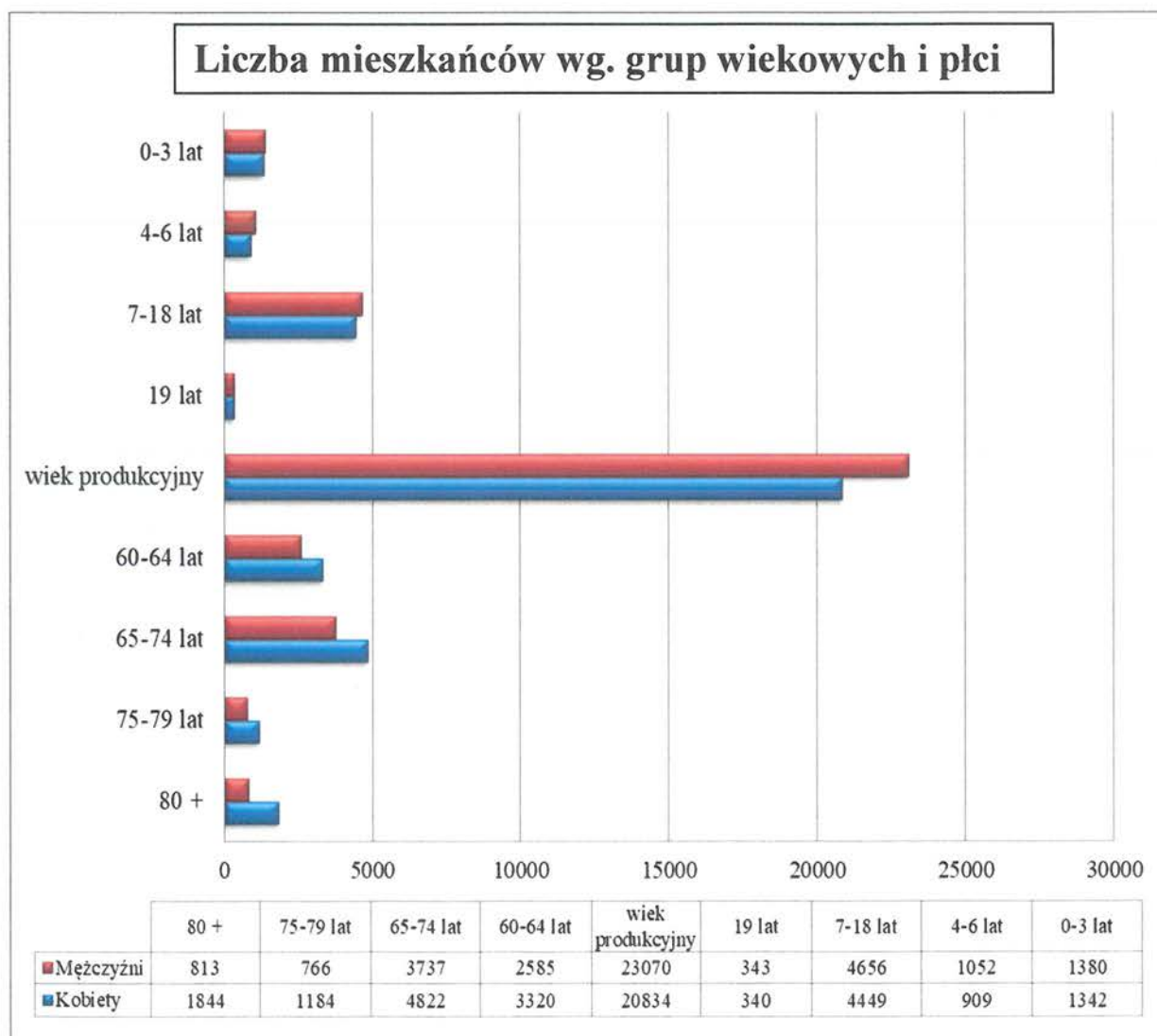
W opracowaniu wykorzystano dane własne Ośrodka oraz informacje pozyskane z Urzędu Miasta Piły, gminnych jednostek organizacyjnych oraz podmiotów realizujących na zlecenie gminy zadania z zakresu pomocy społecznej i ochrony zdrowia oraz przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, tj. organizacji pozarządowych, spółdzielni socjalnych, instytucji kościelnych.

W minionych latach informacje z tej oceny przedstawiane były Radzie Miasta Piły łącznie ze sprawozdaniem z realizacji *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Piły do roku 2020*. W związku z tym, że informacje o realizacji założeń *Strategii* w roku 2018 przedstawiono już w *Raporcie o stanie Gminy Piła*, niniejszą *Ocenę zasobów* opracowano z wykorzystaniem formularza udostępnionego przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz Instytut Pracy i Spraw Socjalnych w aplikacji statystycznej CAS. Formularz powstał w ramach projektu pn. „*Narzędzie agregowania i monitorowania danych w obszarze włączenia społecznego*”, realizowanego ze środków *Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020*, mającego na celu uproszczenie wypełniania formularza *Oceny zasobów* przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej oraz ułatwienie prezentacji gotowego materiału lokalnym władzom.

2. Dane o sytuacji demograficznej i społecznej

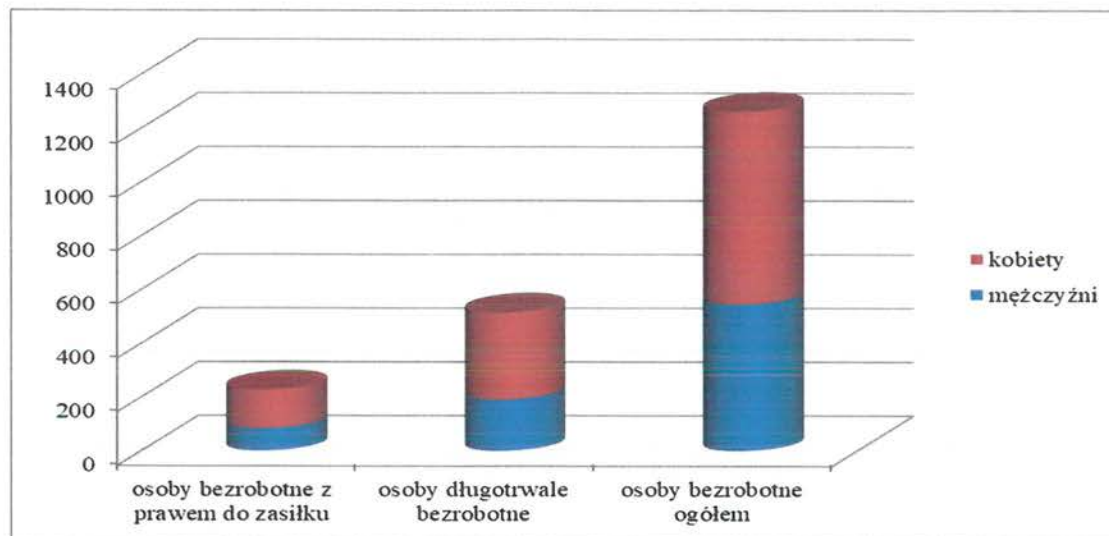
Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące demografii, rynku pracy, infrastruktury społecznej, w tym: liczby mieszkań komunalnych, socjalnych, liczby osób oczekujących na mieszkania komunalne i socjalne, liczby wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego, liczby klubów i innych miejsc spotkań dla seniorów oraz liczby hospicjów.

Według stanu na 31 grudnia 2018 r. liczba ludności gminy Piła wyniosła 73.398 osób, z czego 52 % stanowiły kobiety. Liczba ludności gminy stanowiła 53,83 % ludności powiatu i 2,11 % ludności województwa. Struktura ludności przedstawiała się następująco: osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły 17,72 %, osoby w wieku produkcyjnym 59,82 %, a w wieku poprodukcyjnym 22,46 %. W latach 2012-2018 liczba ludności spadła o 1,43 %.

Według stanu na 31 grudnia 2018 r. stopa bezrobocia dla powiatu wynosiła 4,5 %, a dla województwa wynosiła 3,1 %. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w gminie Piła wynosiła 1261, w tym 56,62 % stanowiły kobiety. Udział długotrwale bezrobotnych w stosunku do ogólnej liczby bezrobotnych wyniósł 40,76 %.

Osoby bezrobotne w Pile w 2018 r. wg. stanu na 31.XII

Status	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
Bezrobotni ogółem	1 261	547	714
Bezrobotni z prawem do zasiłku	226	85	141
Długotrwale bezrobotni	514	192	322

Liczba osób bezrobotnych w powiecie pilskim na tle województwa i kraju w 2018 r. wg. stanu na 31.XII

Status	Powiat		Województwo		Polska	
	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
Osoby bezrobotne ogółem	1 448	981	31 452	19 415	540 799	424 847
Osoby bezrobotne z prawem do zasiłku	279	158	6 270	3 524	89 081	63 800
Osoby długotrwale bezrobotne	670	331	14 749	7 076	303 067	202 472

Osoby bezrobotne z terenu Piły stanowiły ponad połowę wszystkich bezrobotnych w powiecie pilskim i blisko 2,5 % bezrobotnych w województwie wielkopolskim.

INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA W PILE W 2018 R. (stan na 31.XII)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2017	Rok oceny	Prognoza 2019
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA				
Liczba mieszkań komunalnych w zasobie gminy	1	2 919	2 811	2 760
Liczba wniosków złożonych na mieszkanie komunalne z zasobów gminy	2	130	121	121
w tym z wiersza 1: Liczba mieszkań socjalnych	3	202	199	195
Liczba oczekujących na mieszkanie socjalne	4	204	213	213
Liczba wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego	5	11	12	12
Liczba klubów i innych miejsc spotkań dla seniorów	6	6	6	7
Liczba hospicjów	7	0	0	1

W zasobach infrastruktury społecznej gminy na koniec 2018 r. znajdowały się ponadto: 1 żłobek publiczny dysponujący 108 miejscami oraz 5 żłobków niepublicznych, 17 przedszkoli publicznych, dysponujących 2113 miejscami, 18 przedszkoli niepublicznych oraz 2 kluby dziecięce.

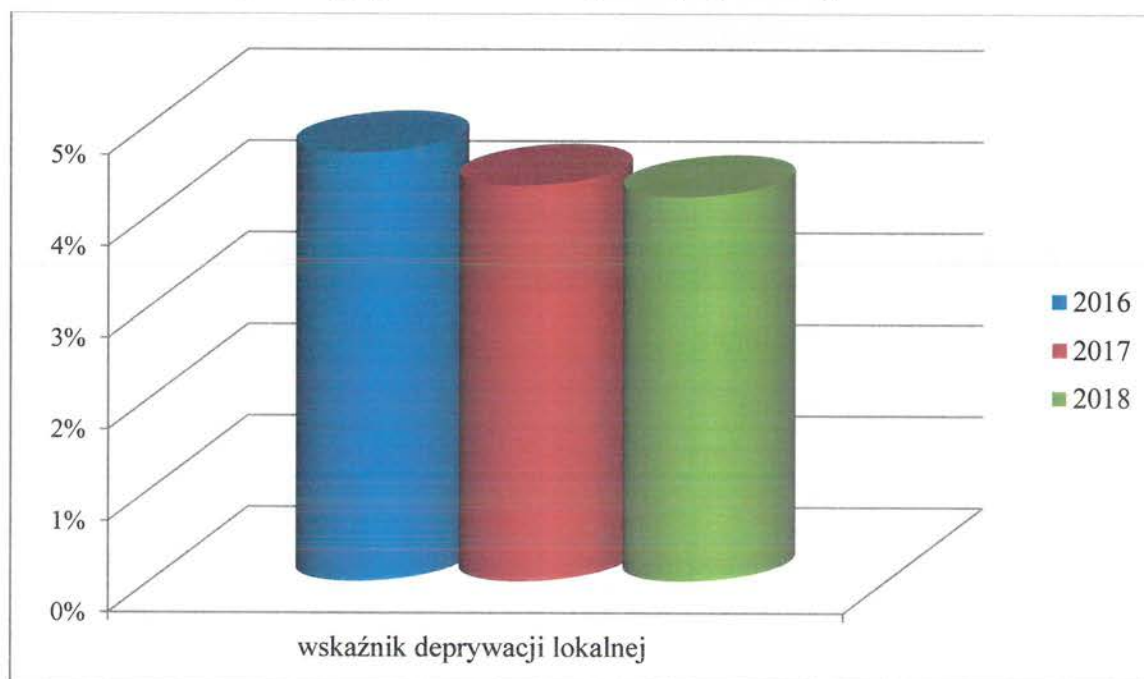
3. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia

Ze społecznego wsparcia skorzystało w 2018 roku 4517 osób, co stanowiło 6,15 % wszystkich mieszkańców gminy. W roku 2018, w stosunku do 2017, łączna liczba osób korzystających z pomocy i wsparcia zmniejszyła się o 203 osoby. Natomiast liczba rodzin, którym przyznano świadczenie z pomocy społecznej zmniejszyła się w stosunku do roku poprzedniego o 64 rodziny. W przypadku długotrwale korzystających z pomocy społecznej ich liczba osiągnęła poziom 2206 osób, co oznaczało spadek w stosunku do roku 2017 o 69 osób. W gminie Piła najczęściej występującymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin a jednocześnie powodami ubiegania się o pomoc społeczną były kolejno: długotrwała lub ciężka choroba, ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące: liczby rodzin i osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć, wskaźnika deprivacji lokalnej, liczby długotrwale korzystających z pomocy społecznej w podziale na płeć i grupy wiekowe, liczby osób i rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych, liczby osób korzystających z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, liczby rodzin korzystających z poradnictwa specjalistycznego, wskaźnika pracy socjalnej, wskaźnika kontraktu socjalnego w podziale na typy.

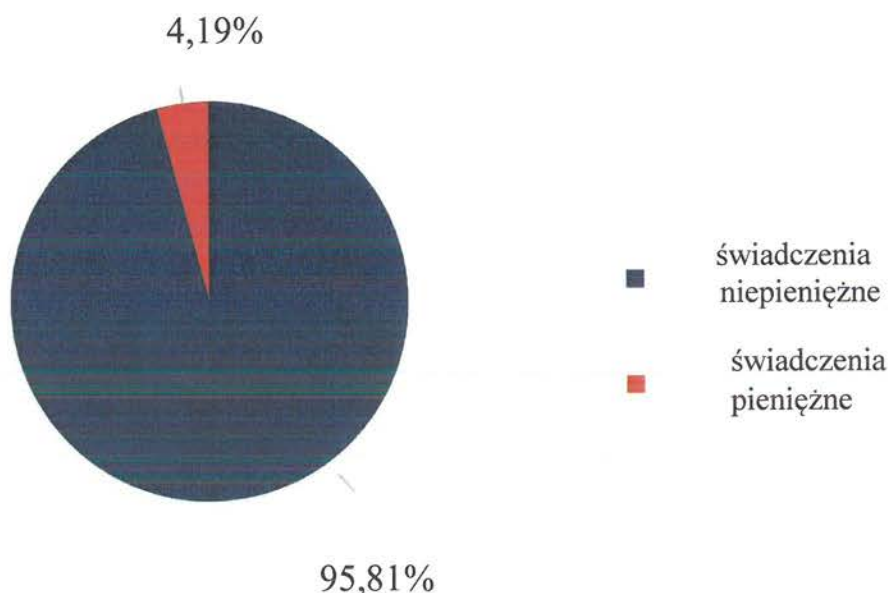
Wskaźnik deprivacji lokalnej w Pile w 2018 r.

- liczba pobierających świadczenia pomocy społecznej na 1000 mieszkańców

Rok	Wskaźnik deprivacji lokalnej
2016	4,68 %
2017	4,32 %
2018	4,20 %

Liczba świadczeń pieniężnych i niepieniężnych udzielonych przez MOPS w Pile w 2018 r.

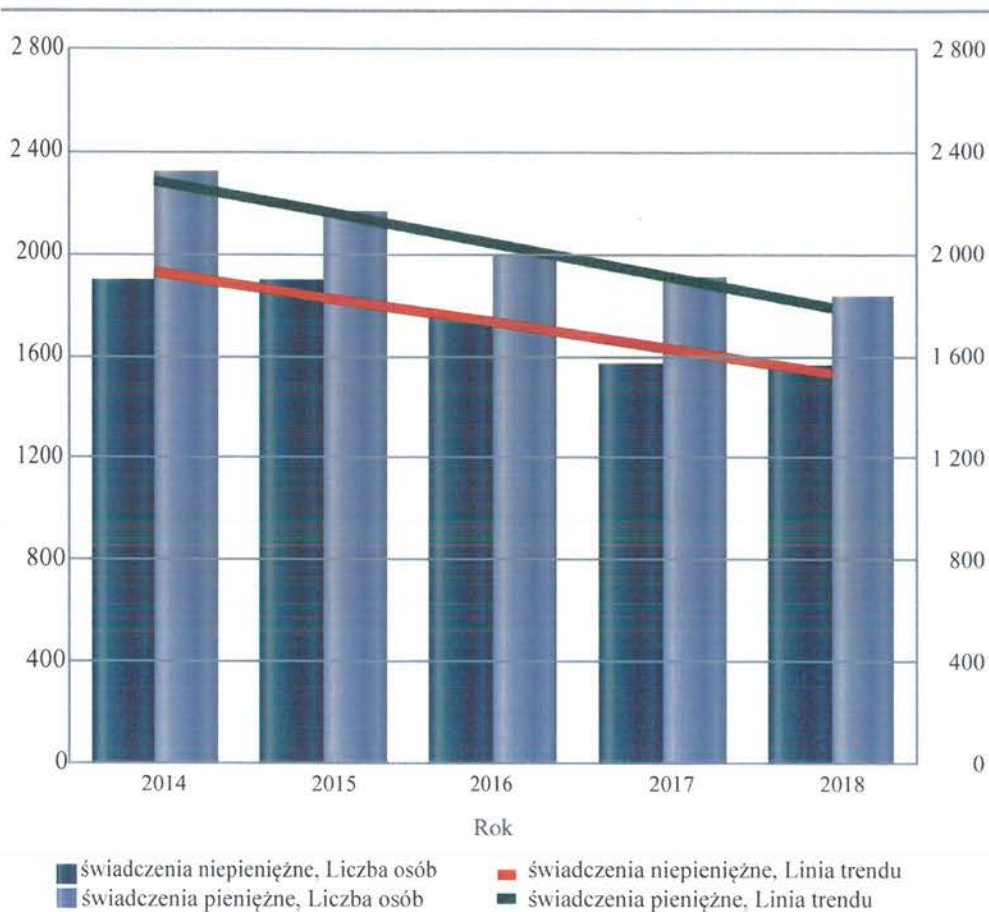

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń
świadczenia niepieniężne	379 202
świadczenia pieniężne	16 592

W świadczeniach pieniężnych uwzględniono zasiłki okresowe, celowe oraz stałe.

W świadczeniach niepieniężnych uwzględniono, poza zasiłkami celowymi realizowanymi w formie bonów towarowych, schronienie, posiłek, pracę socjalną, poradnictwo specjalistyczne oraz usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze. W odróżnieniu od świadczeń pieniężnych, świadczenia te mają przeważnie charakter długoterminowy. Ponadto np. w przypadku usług opiekuńczych każda godzina usług stanowi jedno świadczenie niepieniężne. Stąd liczba świadczeń niepieniężnych wielokrotnie przeważa liczbę świadczeń pieniężnych. Rzeczywista liczba osób i rodzin korzystająca ze wsparcia w formie niepieniężnej była niższa niż w przypadku świadczeń pieniężnych, co zobrazowano na kolejnych wykresach,

Liczba osób z Pily korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych

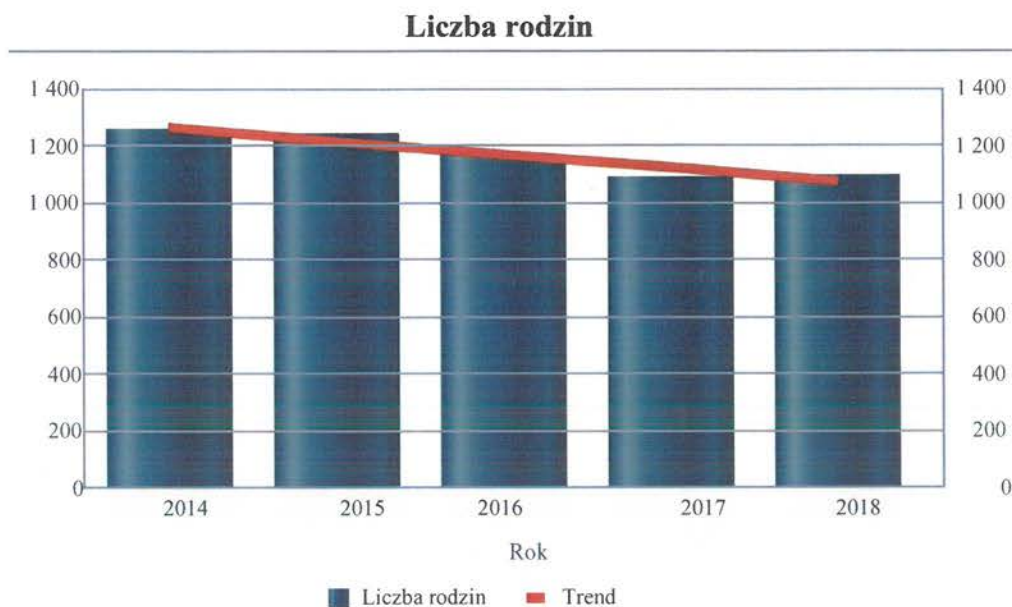

	Liczba osób				
Rodzaj świadczenia	2014	2015	2016	2017	2018
świadczenia niepieniężne	1899	1900	1747	1571	1561
świadczenia pieniężne	2324	2166	1992	1906	1834

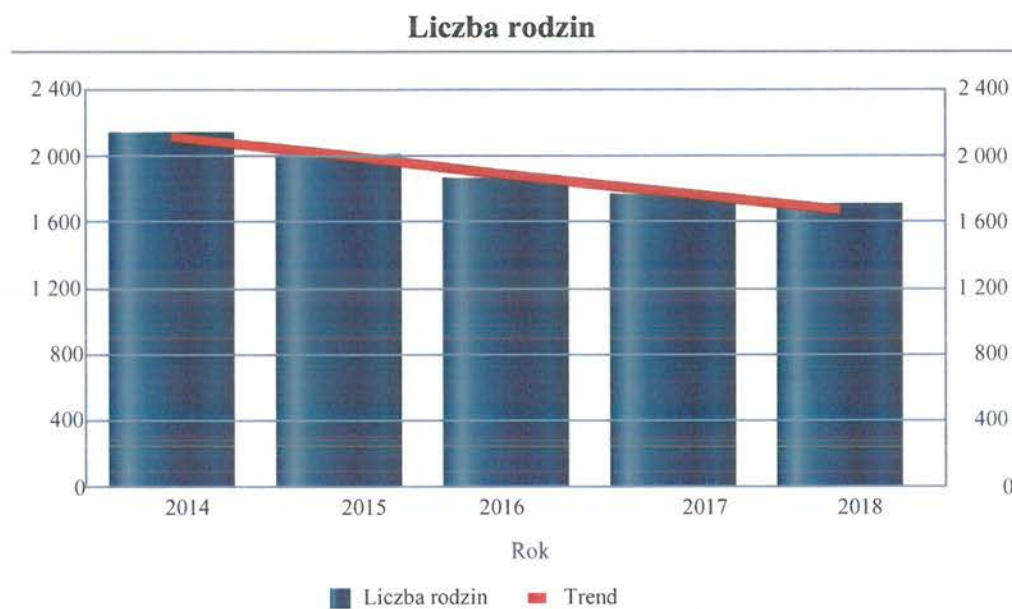
Jak wynika z wykresu, zarówno liczba osób objętych świadczeniami pieniężnymi, jak i niepieniężnymi, charakteryzowała się w latach 2014-2018 tendencją spadkową. Większy spadek odnotowała liczba osób korzystających ze świadczeń pieniężnych (21 %) niż niepieniężnych (18 %). Biorąc pod uwagę liczbę rodzin objętych społecznym wsparciem (wskazaną na kolejnych wykresach), tendencje w latach 2014-2018 były analogiczne – nastąpił zarówno spadek liczby rodzin objętych świadczeniami pieniężnymi, jak i niepieniężnymi, przy czym w pierwszym przypadku spadek był większy. Spadek liczby beneficjentów pomocy społecznej był głównie wynikiem poprawy sytuacji materialnej pільskich rodzin, w tym zmniejszającego się sukcesywnie bezrobocia.

Liczba pilskich rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych

świadczenia niepieniężne

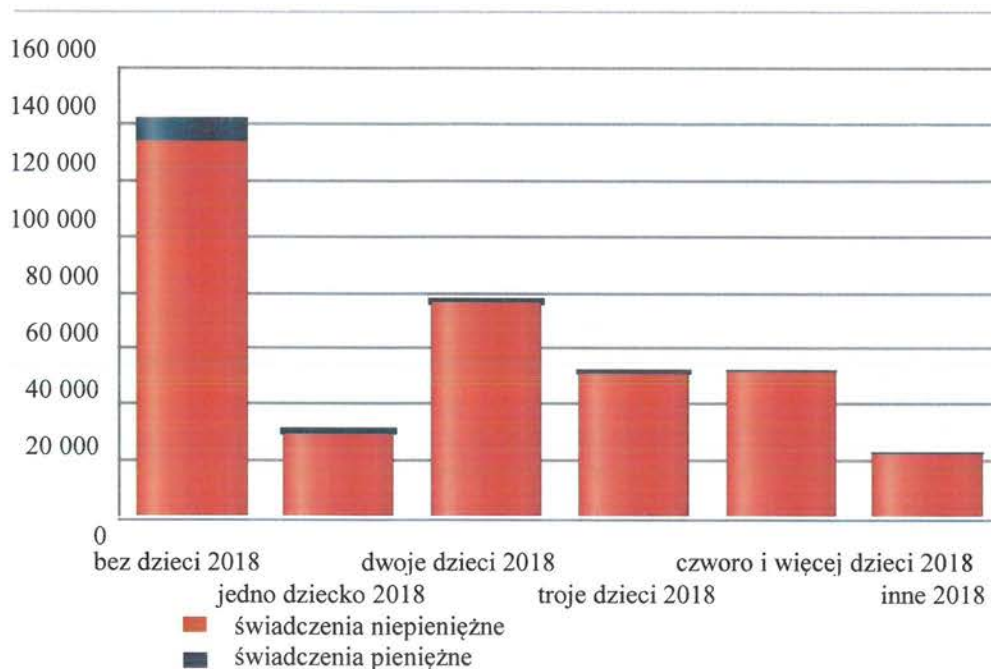
świadczenia pieniężne

	Liczba rodzin				
Rodzaj świadczenia	2014	2015	2016	2017	2018
świadczenia niepieniężne	1 256	1 244	1 164	1 090	1 094
świadczenia pieniężne	2 143	2 010	1 859	1 771	1 702

Rodzaje świadczeń, z których w 2018 r. korzystały poszczególne typy pilskich rodzin ze względu na liczbę dzieci

Liczba świadczeń

Typ rodziny	Liczba świadczeń	
	świadczenia niepieniężne	świadczenia pieniężne
bez dzieci	133 070	9 224
jedno dziecko	29 497	2 214
dwoje dzieci	76 097	2 320
troje dzieci	51 218	1 047
czworo i więcej dzieci	51 887	819
inne	22 539	968

Biorąc pod uwagę typologię rodzin objętych wsparciem należy zauważyć, że ze wsparcia korzystały głównie rodziny bezdzielne oraz z dwojgiem dzieci. Wśród rodzin bezdzielnych znalazły się osoby samotnie gospodarujące, które stanowią przeważający typ rodzin korzystających z pomocy, a których udział sukcesywnie wzrasta.

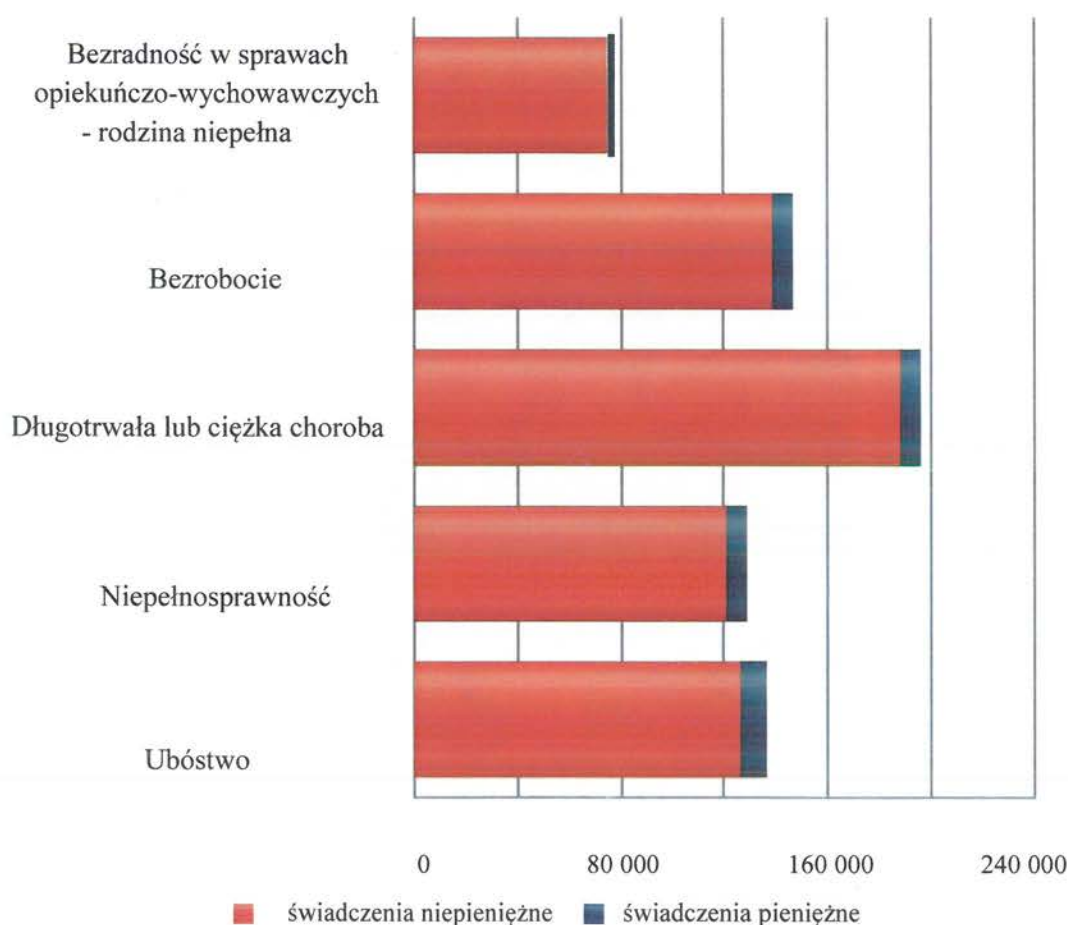
Powody udzielania pomocy pilskim rodzinom w 2018 r.

Powody udzielenia pomocy i wsparcia - ranking	LICZBA RODZIN OGÓŁEM
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	1 130
UBÓSTWO	988
BEZROBOCIE	893
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	865
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.- WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM	439
ALKOHOLIZM	383
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.- WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM - W TYM: RODZINY NIEPEŁNE	301
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	200
BEZDOMNOŚĆ	176
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA - W TYM: WIELODZIETNOŚĆ	91
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.- WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM - W TYM: RODZINY WIELODZIETNE	59
PRZEMOC W RODZINIE	56
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	52
NARKOMANIA	28
SYTUACJA KRYZYSOWA	5
ZDARZENIE LOSOWE	2
SIEROCTWO	1

W roku 2018, w odróżnieniu do lat poprzednich, głównym powodem udzielania świadczeń była długotrwała lub ciężka choroba, co wynika z sukcesywnego wzrostu liczby rodzin objętych wsparciem z powodu złego stanu zdrowia m.in. na skutek wieku, niesamodzielności czy wieloletniego prowadzenia szkodliwego trybu życia.

Główne powody przyznania świadczeń pilskim rodzinom w 2018 r.

Liczba świadczeń

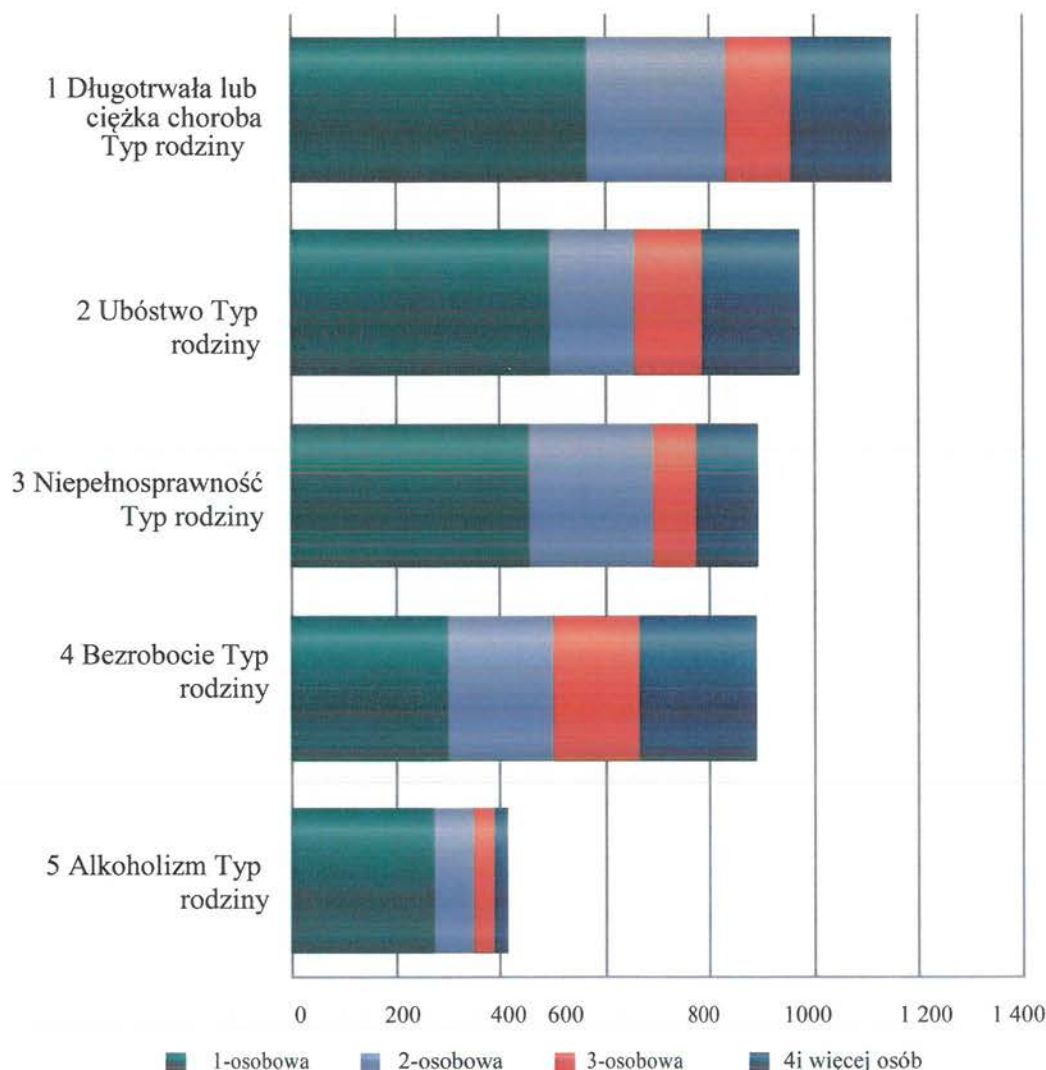

Powód przyznania	Ogółem	Liczba świadczeń	
		świadczenia niepieniężne	świadczenia pieniężne
Długotrwała lub ciężka choroba	196 220	188 104	8 116
Bezrobocie	147 001	138 866	8 135
Ubóstwo	136 269	126 213	10 056
Niepełnosprawność	128 892	121 240	7 652
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych - rodzina niepełna	77 558	75 040	2 518

Poza długotrwałą lub ciężką chorobą, do istotnych powodów przyznania świadczeń należały w 2018 r. w dalszym ciągu bezrobocie i ubóstwo, przy czym należy zauważyć, że największej liczby świadczeń pieniężnych udzielono z powodu ubóstwa.

Główne powody przyznawania pomocy pilskim rodzinom wg. typów rodzin

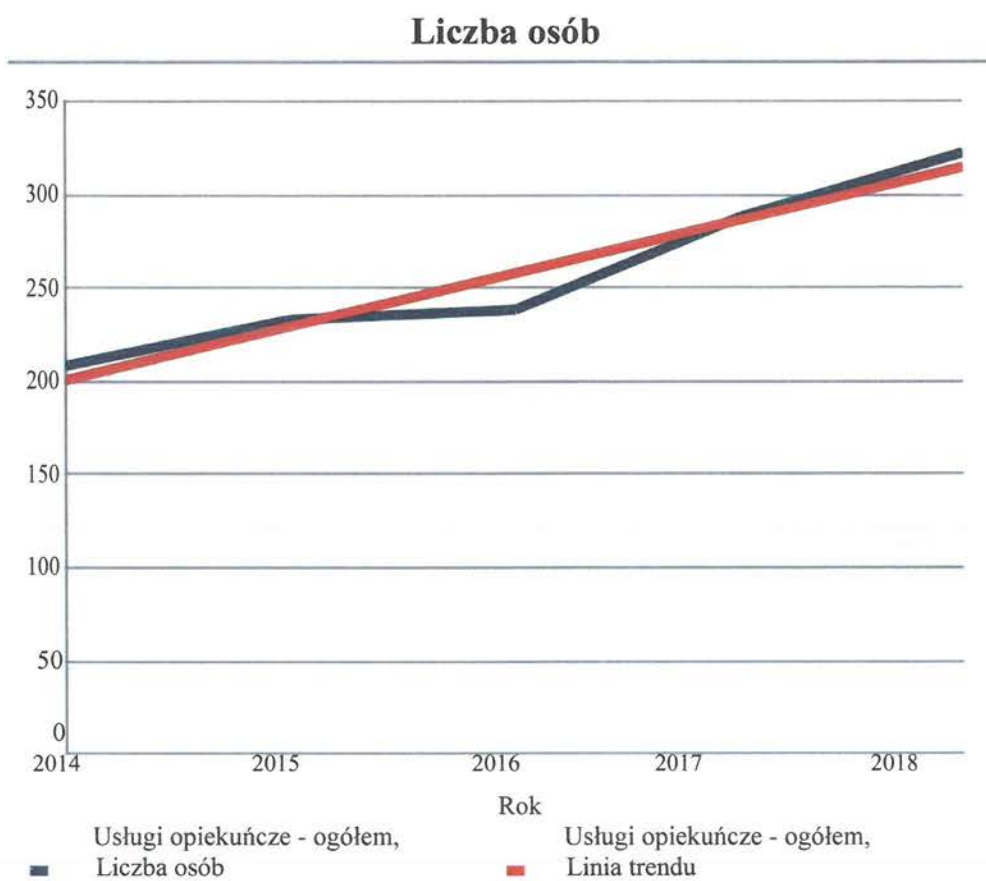
Liczba rodzin pobierających świadczenia

Powód przyznania	Ogółem	Typ rodziny			
		1-osobowa	2-osobowa	3-osobowa	4 i więcej
Długotrwała lub ciężka choroba	1 148	566	268	124	190
Ubóstwo	974	494	163	132	185
Niepełnosprawność	893	458	234	85	116
Bezrobocie	892	299	203	164	226
Alkoholizm	413	272	78	37	26

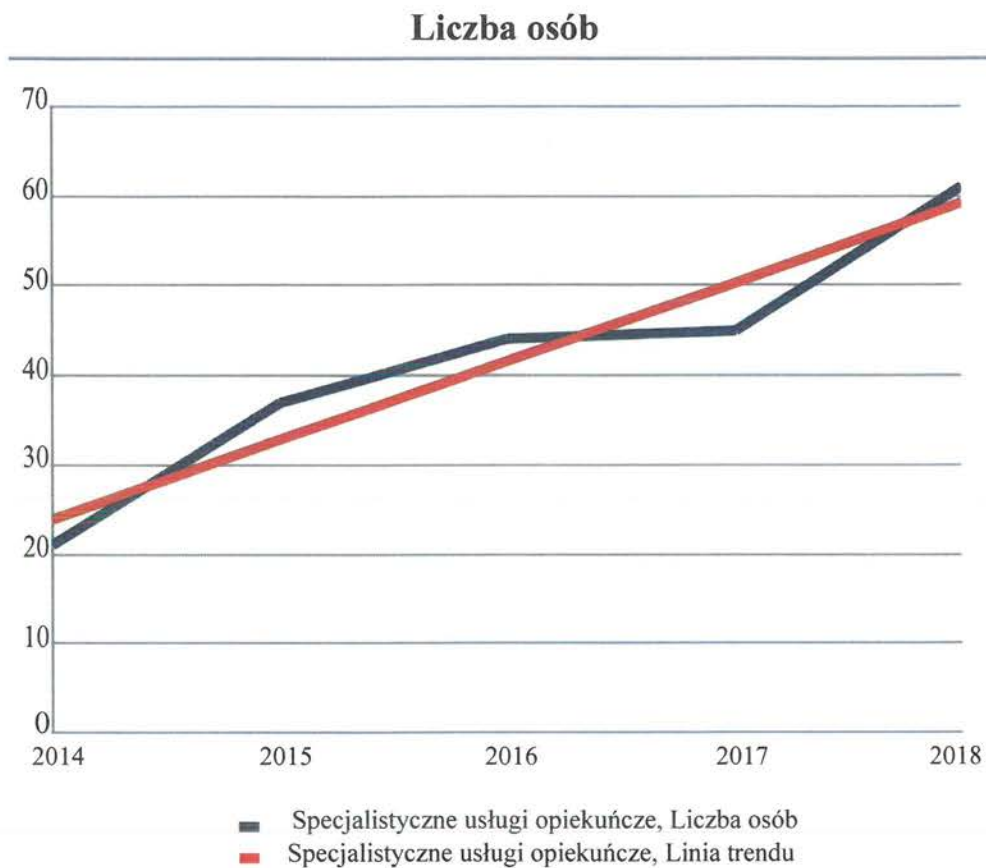
Biorąc pod uwagę liczebność rodzin, należy stwierdzić, że przeważającym typem były w 2018 r. osoby samodzielnie gospodarujące, stanowiące przynajmniej połowę rodzin objętych wsparciem. Jedynie w przypadku bezrobocia osoby te stanowiły 1/3 wszystkich rodzin.

Liczba osób korzystających w Pile z usług opiekuńczych ogółem

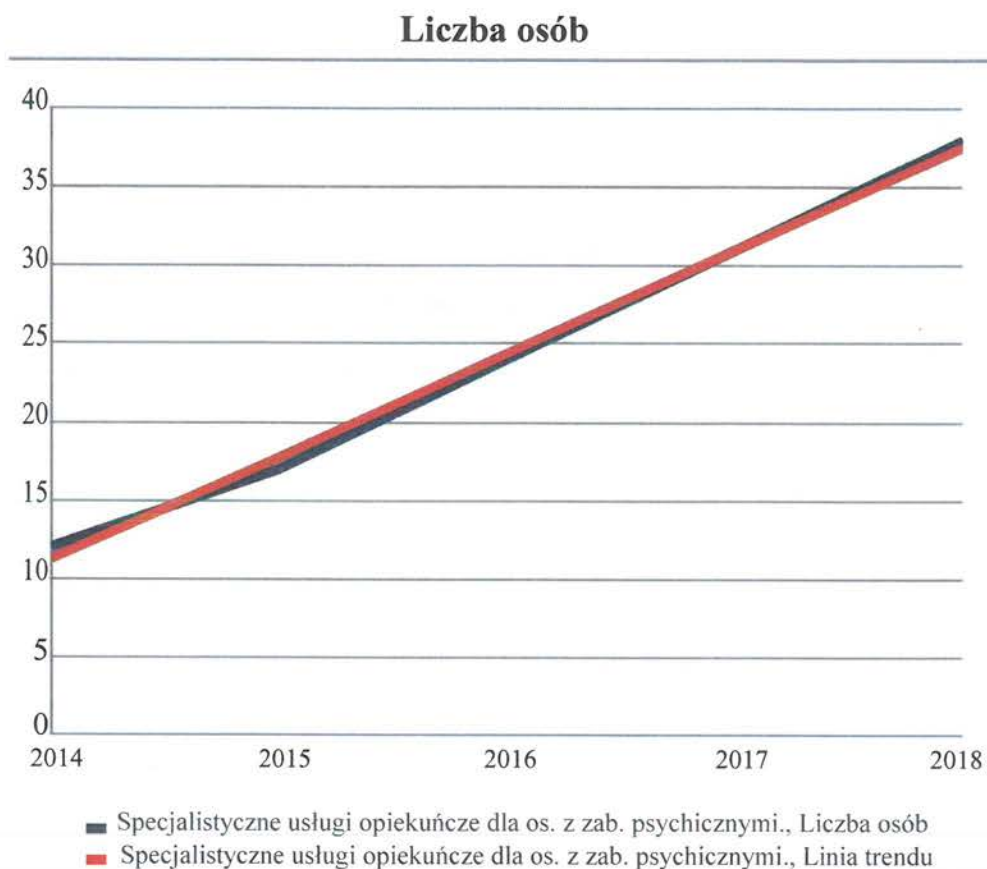
Rok	Liczba osób
2014	208
2015	233
2016	238
2017	288
2018	322

Liczba osób korzystających w Pile ze specjalistycznych usług opiekuńczych

Rok	Liczba osób
2014	21
2015	37
2016	44
2017	45
2018	61

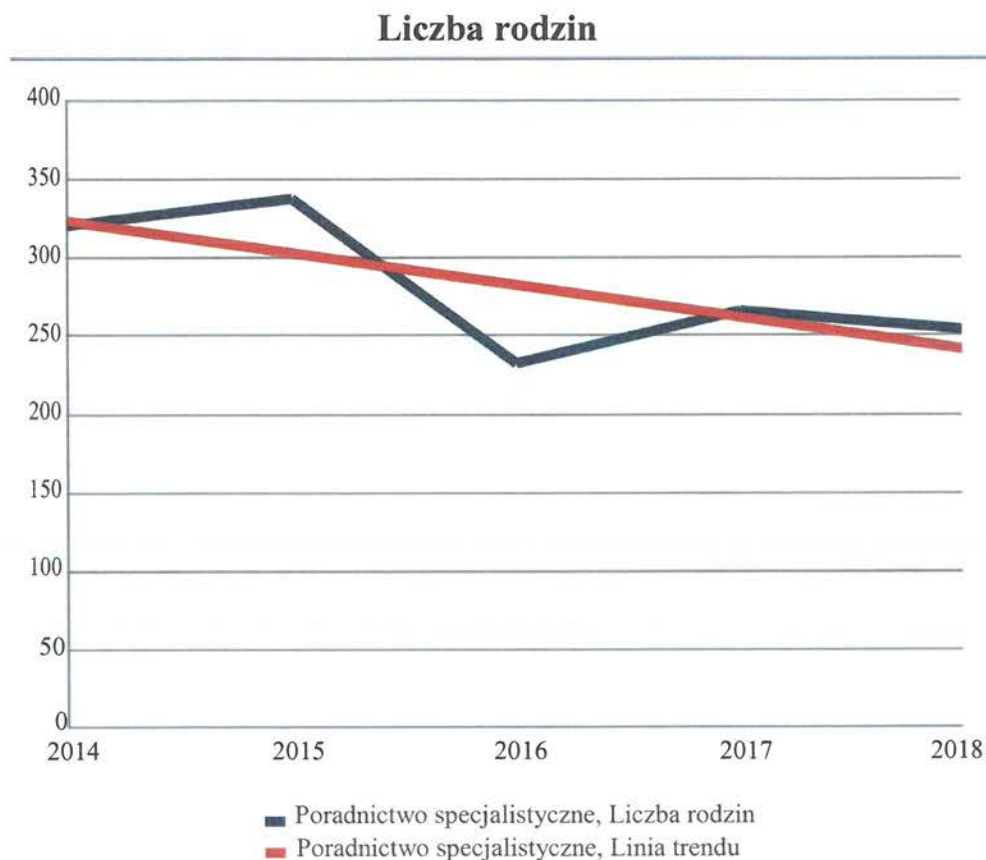
Liczba osób korzystających w Pile ze specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Rok	Liczba osób
2014	12
2015	17
2016	24
2017	31
2018	38

Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych każdego rodzaju charakteryzowała się w latach 2014-2018 tendencją wzrostową, co wynika głównie ze starzenia się społeczeństwa. Liczba osób objętych usługami w zakresie podstawowym zwiększyła się o połowę, a specjalistycznymi obu typów wzrosła dwukrotnie.

Liczba pilskich rodzin korzystających z poradnictwa specjalistycznego

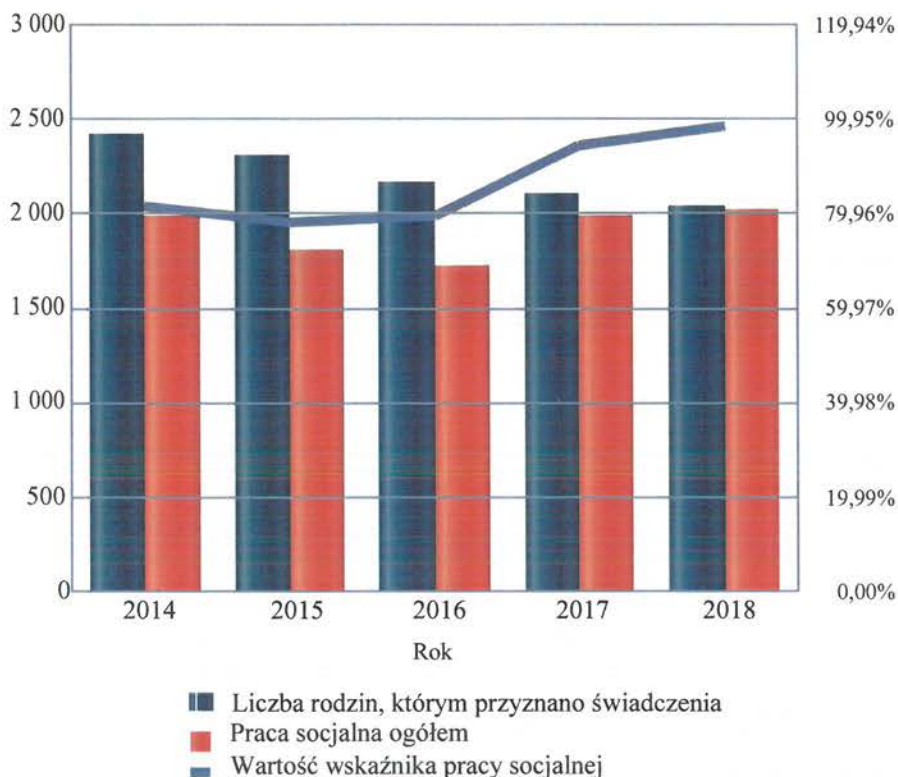
	Liczba rodzin				
Rodzaj	2014	2015	2016	2017	2018
Poradnictwo specjalistyczne	321	337	233	266	254

Spadek liczby rodzin korzystających z poradnictwa specjalistycznego w latach 2016-2018 był głównie wynikiem rozszerzenia oferty nieodpłatnego poradnictwa prawnego na terenie Piły.

Rokrocznie wzrasta natomiast liczba i udział porad psychologicznych w ogóle udzielanych porad. Pokazuje to, jak ważnym elementem w procesie życiowego usamodzielniania jest identyfikacja przyczyn trudności w samodzielnym funkcjonowaniu, poszukiwanie ich rozwiązania, a także wzmocnieniem klienta w realizowanych przez niego zmianach.

Wskaźnik pracy socjalnej –

wskaźnik obliczany jako stosunek liczby rodzin objętych pracą socjalną do rodzin osób, którym przyznano świadczenie pomnożony przez 100%

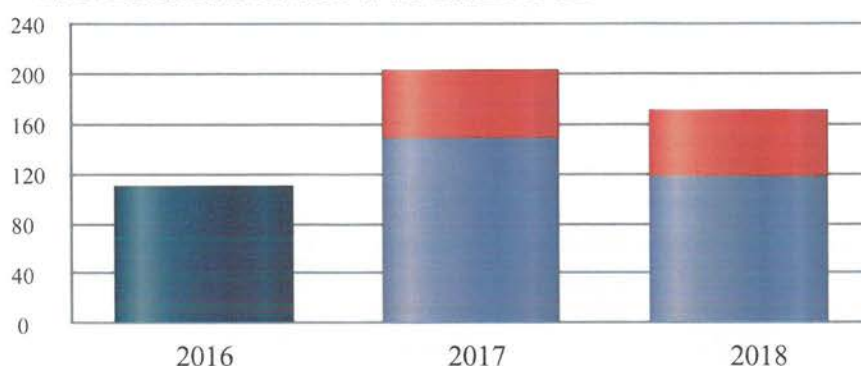

	2014	2015	2016	2017	2018
Wskaźnik pracy socjalnej	82,05 %	78,47 %	79,53 %	94,50 %	98,68 %
Liczba rodzin, którym przyznano świadczenia	2 418	2 308	2 169	2 108	2 044
Praca socjalna ogółem	1 984	1 811	1 725	1 992	2 017

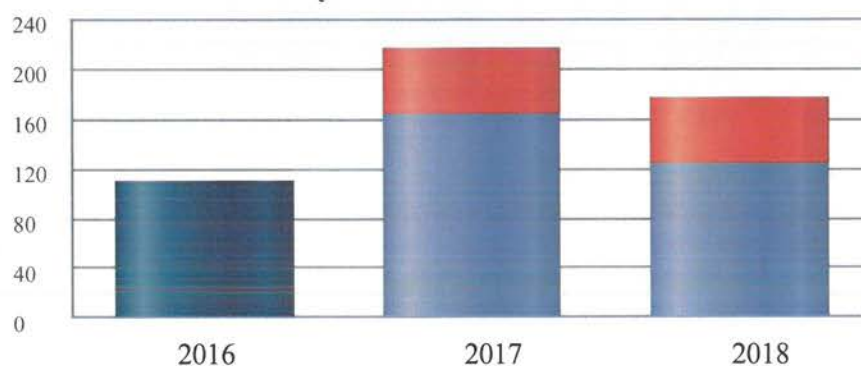
Wzrost wskaźnika pracy socjalnej w latach 2016-2018 jest wynikiem wzrostu liczby rodzin objętych pracą socjalną i sukcesywnego spadku liczby rodzin objętych świadczeniami z pomocy społecznej. Wzrasta liczba rodzin objętych pomocą wyłącznie w formie pracy socjalnej. Dowodzi to, iż do zadań pracowników socjalnych - poza przeprowadzaniem wywiadu środowiskowego służącego ustaleniu sytuacji klienta i określeniu planu ewentualnej pomocy – należy przede wszystkim prowadzenie takiej działalności, która pomoże mu we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie. Praca socjalna realizowana była z wykorzystaniem różnego rodzaju metod i technik, w tym kontraktu socjalnego.

Kontrakt socjalny

LICZBA KONTRAKTÓW SOCJALNYCH

LICZBA OSÓB OBJĘTA KONTRAKTAMI SOCJALNYMI

- KONTRAKT SOCJALNY część A
- KONTRAKT SOCJALNY część B
- Praca socjalna prowadzona w oparciu o KONTRAKT SOCJALNY

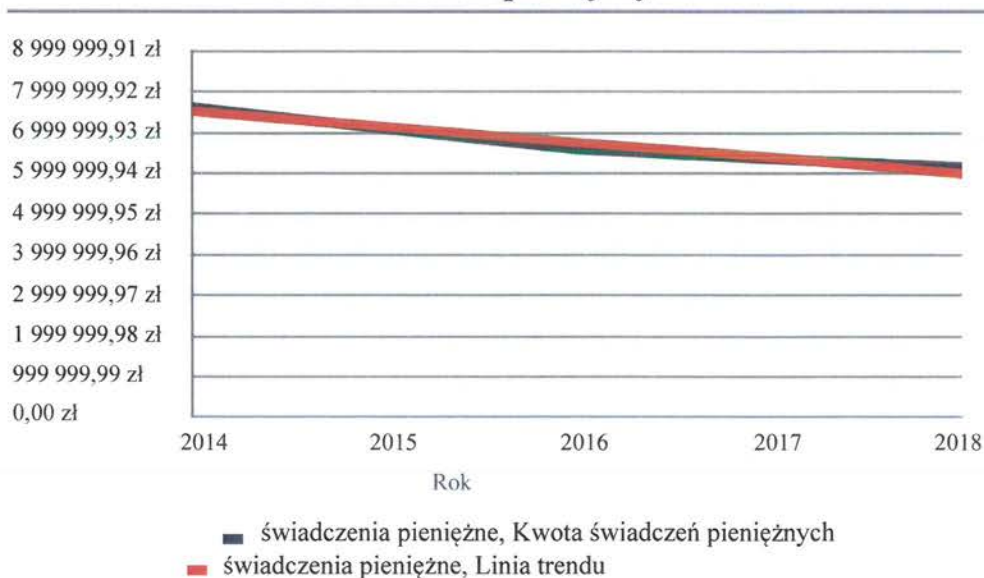
	2016		2017		2018	
	LICZBA KONTRAKTÓW SOCJALNYCH	LICZBA OSÓB OBJĘTA KONTRAKTAMI SOCJALNYMI	LICZBA KONTRAKTÓW SOCJALNYCH	LICZBA OSÓB OBJĘTA KONTRAKTAMI SOCJALNYMI	LICZBA KONTRAKTÓW SOCJALNYCH	LICZBA OSÓB OBJĘTA KONTRAKTAMI SOCJALNYMI
KONTRAKT SOCJALNY część A			148	163	117	123
KONTRAKT SOCJALNY część B			54	54	54	54
Praca socjalna prowadzona w oparciu o KONTRAKT SOCJALNY	110	110				

Kontrakt typu A ma na celu rozwiązanie trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny.

Natomiast celem **kontraktu typu B** jest wzmocnienie aktywności i samodzielności życiowej lub zawodowej bezrobotnego beneficjenta pomocy społecznej, lub przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. Jest zawierany z osobą znajdującą się w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Wydatki MOPS w Pile na świadczenia pieniężne z pomocy społecznej

Kwota świadczeń pieniężnych

Rok	Kwota świadczeń pieniężnych
2014	7 634 056,60 zł
2015	7 077 635,12 zł
2016	6 588 749,42 zł
2017	6 343 443,60 zł
2018	6 149 535,64 zł

Spadek kwoty wydatków na świadczenia pieniężne z pomocy społecznej stanowi odzwierciedlenie sukcesywnie spadającej liczby beneficjentów pomocy społecznej. Wysoki udział w wydatkach na świadczenia pieniężne mają zasiłki okresowe i zasiłki stałe, finansowane co do zasady z dotacji celowej na dofinansowanie zadania własnego.

3.1. GMINA - ZADANIA OPS.

Poza realizacją zadań z zakresu pomocy społecznej, wynikający z *ustawy o pomocy społecznej*, MOPS w Pile realizuje szereg zadań wynikających z innych przepisów prawa. Są to zarówno zadania własne gminy - zarówno obowiązkowe jak i o charakterze fakultatywnym, zadania rządowe zlecone gminie do realizacji, jak również inne zadania, wynikające m.in. z następujących przepisów prawa:

- *ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej*
- *ustawy o świadczeniach rodzinnych*
- *ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”*
- *ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci*
- *ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów*
- *ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych*
- *ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*
- *ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie*
- *ustawy o systemie oświaty.*

W 2018 r. wsparcie w Pile z pomocy społecznej w 2018 roku w postaci świadczeń pieniężnych uzyskały 1834 osoby, zaś w postaci świadczeń niepieniężnych 1561 osób. Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej w podziale na zasiłki stałe, okresowe oraz celowe.

GMINA - ZADANIA OPS (w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2017	Rok oceny	Prognoza 2019
ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ				
ZASIŁEK STAŁY				
Liczba osób	1	324	321	335
Kwota świadczeń w złotych	2	1 449 121	1 467 863	1 558 710
W tym: (wiersze 3-6)				
Zasiłek stały dla osób samotnie gospodarujących				
Liczba osób	3	239	240	246
Kwota świadczeń w złotych	4	1 233 512	1 241 146	1 287 500

Zasilek stały dla osoby w rodzinie				
Liczba osób	5	85	88	96
Kwota świadczeń w złotych	6	215 609	226 717	271 210
ZASIŁEK OKRESOWY				
Liczba osób	7	991	923	855
Kwota świadczeń w złotych	8	1 853 587	1 613 693	1 495 000
W tym: (wiersze 9-16)				
Zasilek okresowy z tytułu bezrobocia				
Liczba osób	9	630	533	441
Kwota świadczeń w złotych	10	1 174 465	903 367	750 000
Zasilek okresowy z tytułu długotrwałej choroby				
Liczba osób	11	177	164	155
Kwota świadczeń w złotych	12	173 805	169 530	160 000
Zasilek okresowy z tytułu niepełnosprawności				
Liczba osób	13	176	158	151
Kwota świadczeń w złotych	14	192 384	179 500	171 500
Zasilek okresowy z tytułu możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego				
Liczba osób	15	1	0	0
Kwota świadczeń w złotych	16	193	0	0
ZASIŁEK CELOWY				
Liczba osób	19	1 811	1 744	1 667
Kwota świadczeń w złotych	20	3 086 861	3 101 735	3 000 000
W tym: (wiersze 21-22)				
ZASIŁEK CELOWY PRZYZNANY W RAMACH PROGRAMU WIELOLETNIEGO "POMOC PAŃSTWA W ZAKRESIE DOŻYWIANIA"(do 2018 r.) /"POSILEK W SZKOLE I W DOMU" (od 2019 r.)				
Liczba osób	21	1 533	1 408	1300
Kwota świadczeń w złotych	22	1 578 180	1 539 274	1 500 665

ZASIŁEK CELOWY PRZYZNANY NIEZALEŻNIE OD DOCHODU				
na podstawie art. 39a ust. 1 i 2				
Liczba osób	23	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	24	0	0	0
ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ				
POSILEK W RAMACH: "POMOC PAŃSTWA W ZAKRESIE DOŻYWIANIA" /"POSILEK W SZKOLE I W DOMU"/ŚNIADANIA				
Liczba osób	25	1 100	1 058	900
Kwota świadczeń w złotych	26	851 883	795 073	700 000
W tym: (z wierszy 25 - 26)				
DLA DZIECI				
Liczba osób	27	963	916	800
Kwota świadczeń w złotych	28	734 920	679 575	600 000
SCHRONIENIE				
Liczba osób	33	159	149	139
Kwota świadczeń w złotych	34	686 785	765 796	720 000
SPRAWIENIE POGRZEBU				
Liczba osób	37	9	9	9
Kwota świadczeń w złotych	38	23 424	26 570	26 570
ODPŁATNOŚĆ GMINY ZA POBYT W DPS				
Liczba osób	39	112	121	140
Kwota świadczeń w złotych	40	2 665 361	3 084 805	3 654 157
WSPIERANIE RODZINY PIECZA ZASTĘPCZA				
Liczba rodzin objęta pracą asystenta rodziny	41	146	145	145
Liczba asystentów rodziny	42	13	13	13
Odpłatność za pobyt dziecka w pieczy zastępczej w złotych	43	854 359	1 252 897	1 800 000

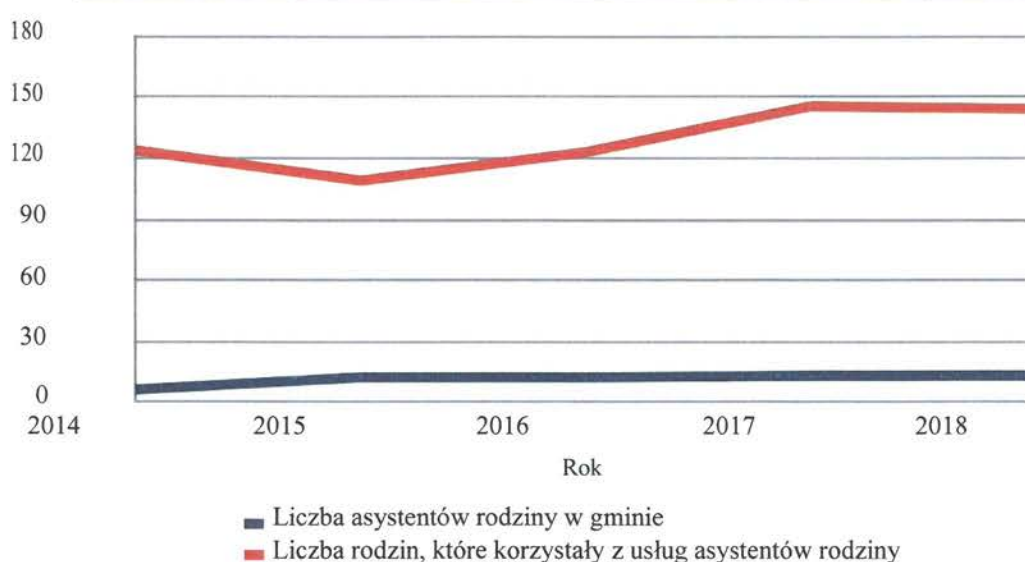
W zakresie niefinansowego, kompleksowego wsparcia rodzin z dziećmi istotną rolę poza pracą socjalną i poradnictwem specjalistycznym pełni wspieranie rodzin na mocy *ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej*, w tym asysta rodzinna.

W roku oceny w gminie funkcjonowało 13 asystentów rodziny, którzy objęli swoją opieką 145 rodzin. Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące liczby asystentów rodziny i liczby osób objętych pracą asystenta rodziny.

Liczba asystentów rodziny oraz liczba pilskich rodzin objętych pracą asystenta rodziny

	2014	2015	2016	2017	2018
Liczba asystentów rodziny w gminie	6	12	12	13	13
Liczba rodzin, które korzystały z usług asystentów rodziny	124	109	123	146	145

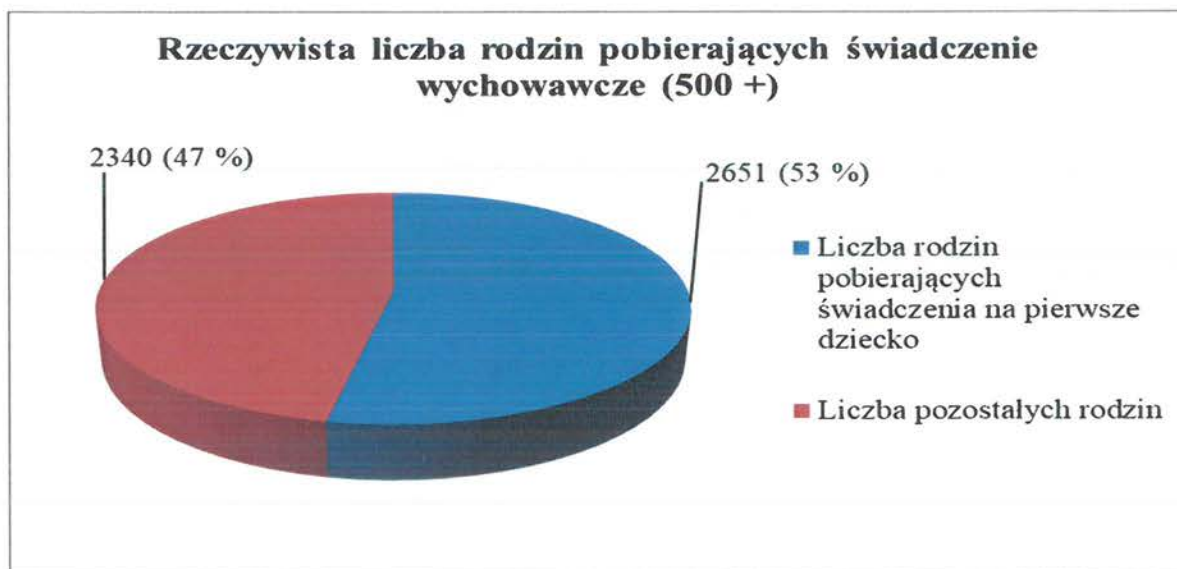
Liczba asystentów rodziny oraz liczba rodzin

4. Inne rodzaje pomocy i świadczeń

Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące: liczby rodzin, które otrzymały świadczenie wychowawcze w ciągu roku

- kwoty świadczenia wychowawczego w ciągu roku
- liczby rodzin i kwoty świadczeń w zakresie zasiłków rodzinnych, dodatków do zasiłków rodzinnych, jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka
- liczby i kwot świadczeń opiekuńczych.

Liczba rodzin pobierających w roku oceny świadczenie wychowawcze (500+) wyniosła 4.991. W stosunku do roku poprzedniego liczba ta zmalała o 395 rodzin (co stanowi spadek o 7,3 %). W strukturze rodzin przeważały rodziny pobierające świadczenie również na 1 dziecko, tj. uzależnione od kryterium dochodowego. Świadczeniem objęto ogółem 7.098 dzieci. Całkowita kwota przyznanego świadczenia w formie świadczenia wychowawczego wyniosła 37.205.718 zł i w porównaniu z rokiem poprzednim zmalała o 2.576.229 zł.

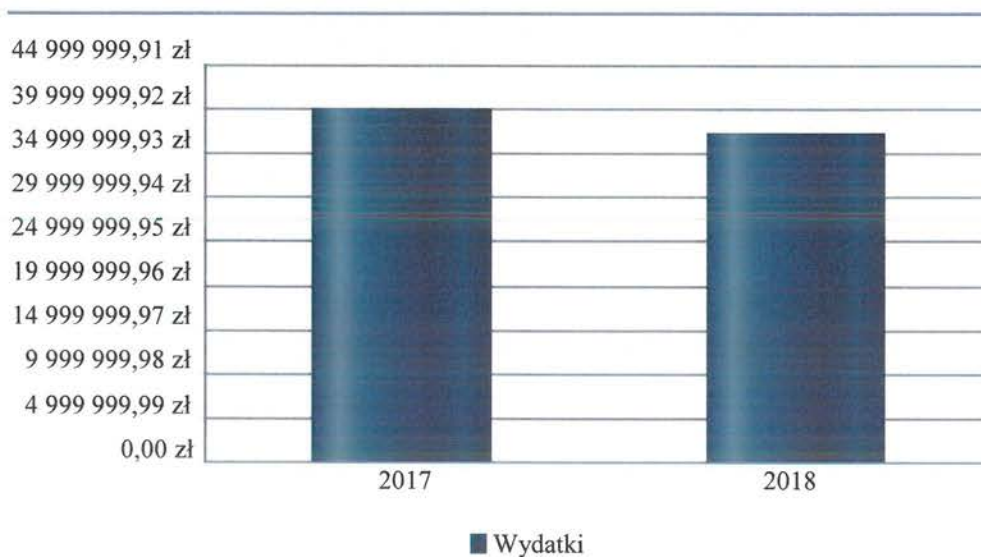
Świadczenia wychowawcze (500+) przyznane na pierwsze dziecko

Liczba rodzin pobierających świadczenia na pierwsze dziecko	Liczba pozostałych rodzin	Liczba rodzin ogółem	Liczba dzieci, na które przyznano świadczenia
2 651	2 340	4 991	7 098

Średnia liczba rodzin korzystających ze świadczeń wychowawczych

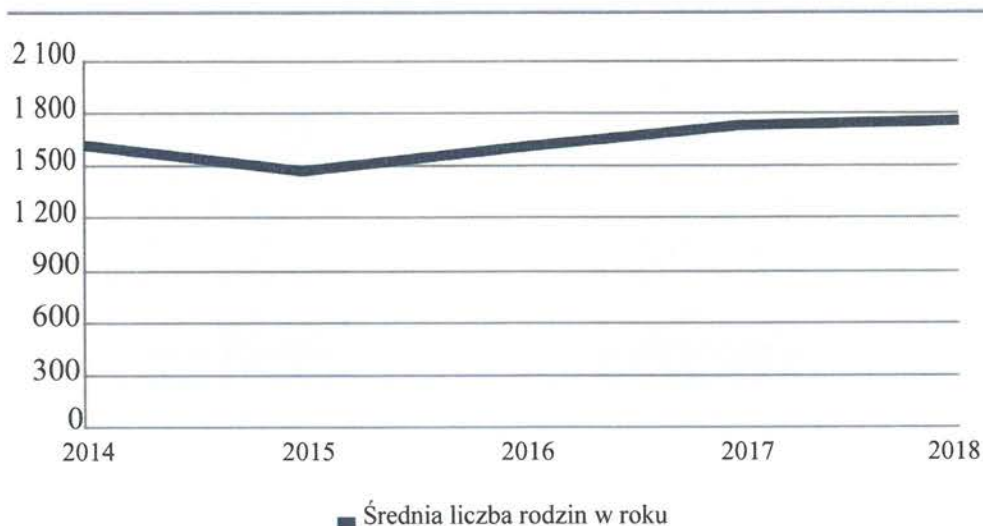
Świadczenie wychowawcze - kwota świadczeń

Świadczenie wychowawcze - kwota świadczeń

Rok	Wydatki
2017	39 781 947,00 zł
2018	37 205 718,00 zł

Średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych z dodatkami oraz z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka

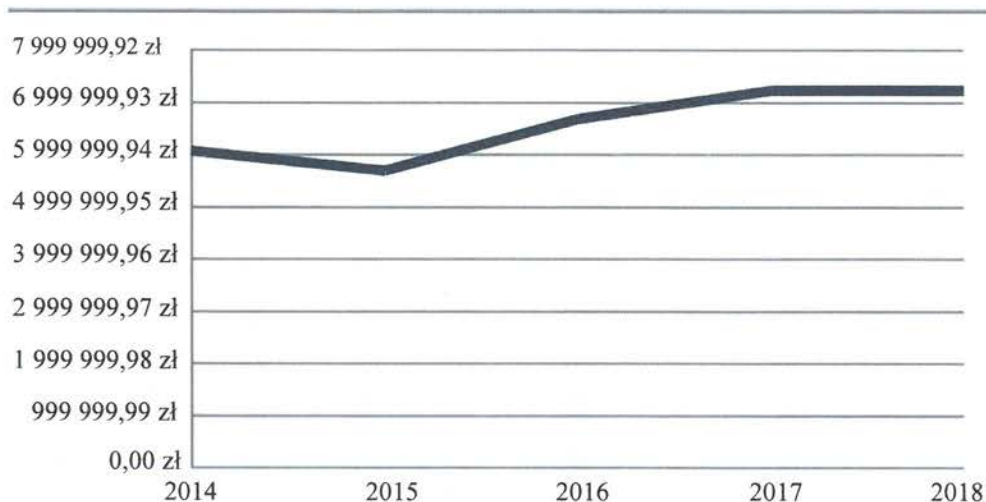
	Liczba rodzin				
	2014	2015	2016	2017	2018
Liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz dodatkami	1 619	1 470	1 605	1 728	1 754

Liczba rodzin pobierających w 2018 r. zasiłek rodzinny wyniosła 2.501. W stosunku do roku poprzedniego liczba ta zmalała o 33 rodziny (co stanowi spadek o 1,3 %). Zasiłkiem rodzinnym objęto 4.410 dzieci. Całkowita kwota przyznanego świadczenia w formie zasiłku rodzinnego wyniosła 6.712.982 zł i w porównaniu z rokiem poprzednim wzrosła o 60.501,36 zł.

Kwota zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami ogółem

Rok	Kwota
2014	6 090 090,00 zł
2015	5 708 126,00 zł
2016	6 675 935,13 zł
2017	7 216 481,04 zł
2018	7 235 982,40 zł

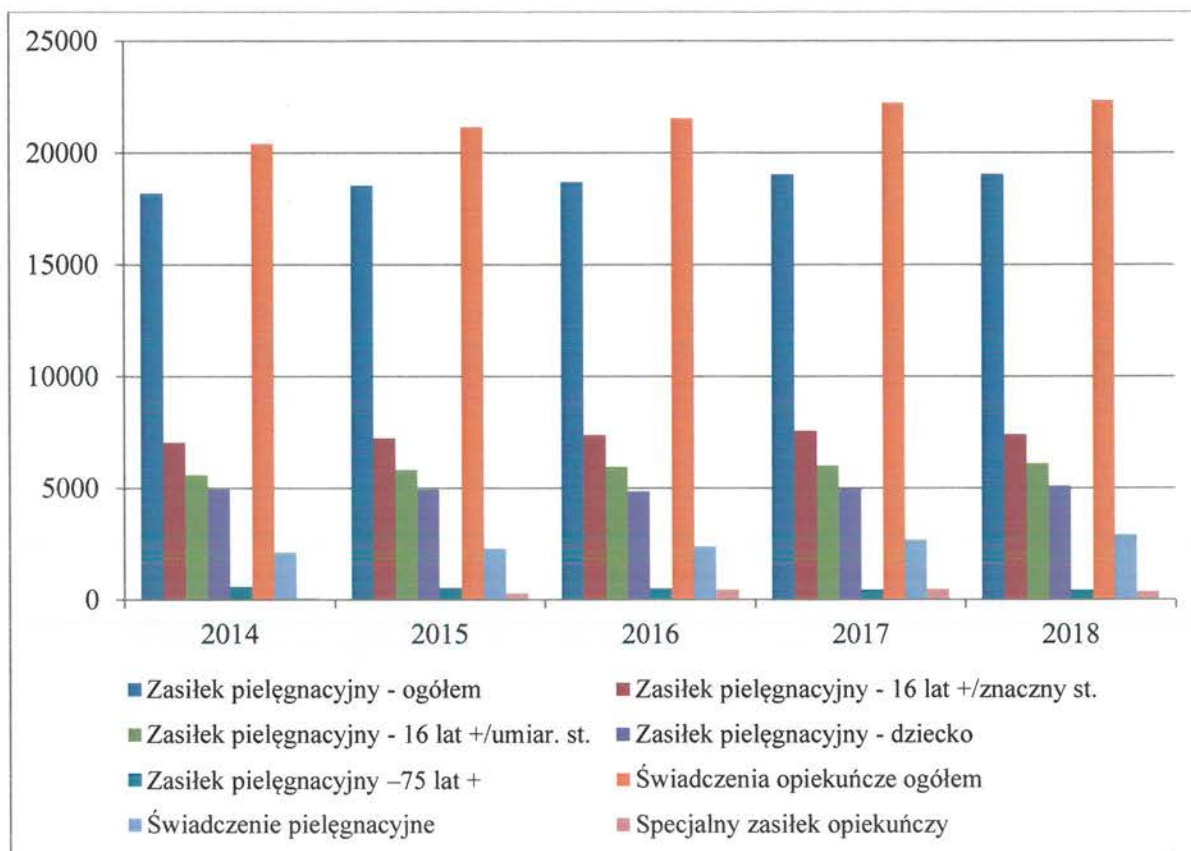
Kwota zasiłków rodzinnych wraz dodatkami oraz jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka

Liczba świadczeń opiekuńczych

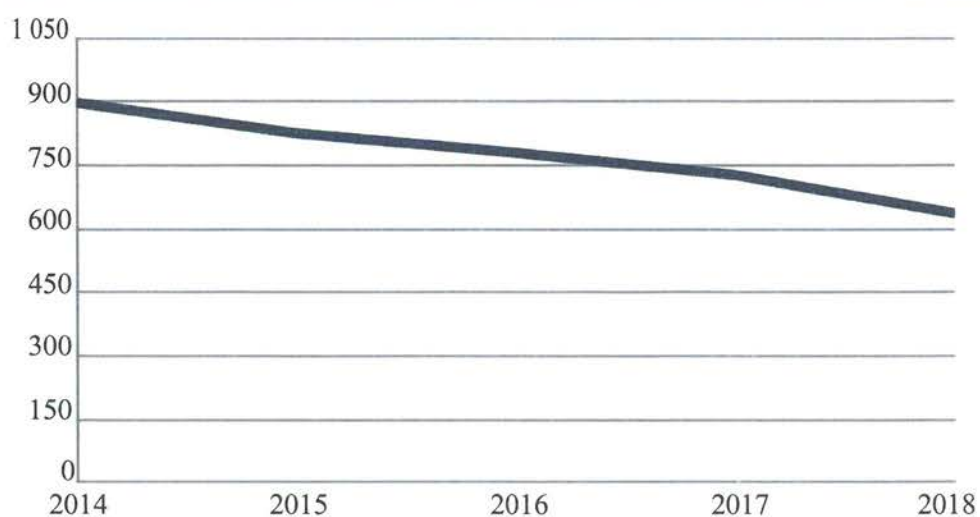
Świadczenia opiekuńcze	Liczba świadczeń				
	2014	2015	2016	2017	2018
Zasiłek pielęgnacyjny - ogółem	18 198	18 546	18 703	19 051	19 056
Zasiłek pielęgnacyjny - dla niepełnosprawnego dziecka	4 964	4 946	4 865	5 004	5 101
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności	7 045	7 230	7 374	7 573	7 409
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie, która ukończyła 75 lat	585	537	505	450	426
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia	5 604	5 833	5 959	6 024	6 120
Świadczenie pielęgnacyjne	2 140	2 313	2 390	2 698	2 918
Specjalny zasiłek opiekuńczy	82	301	456	492	377
Świadczenia opiekuńcze ogółem - Zasiłek pielęgnacyjny, świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy	20 426	21 160	21 549	22 241	22 351

Liczba świadczeń opiekuńczych

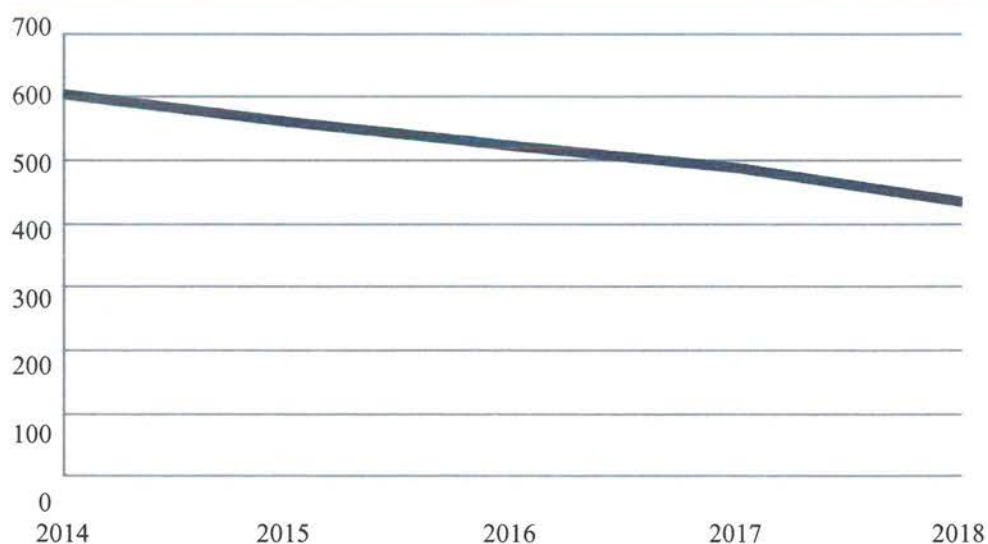
W zakresie świadczeń opiekuńczych obserwuje się sukcesywny wzrost liczby wypłacanych świadczeń. Na przestrzeni lat 2014-2018 liczba świadczeń opiekuńczych wzrosła ogółem o blisko 9,5 %. Wydatki na ten cel wzrosły w tym okresie o blisko 50 %. Na taki stan rzeczy wpłynęły z jednej strony tendencje demograficzne, z drugiej wzrost wysokości świadczeń na rzecz osób niepełnosprawnych i ich opiekunów.

Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego

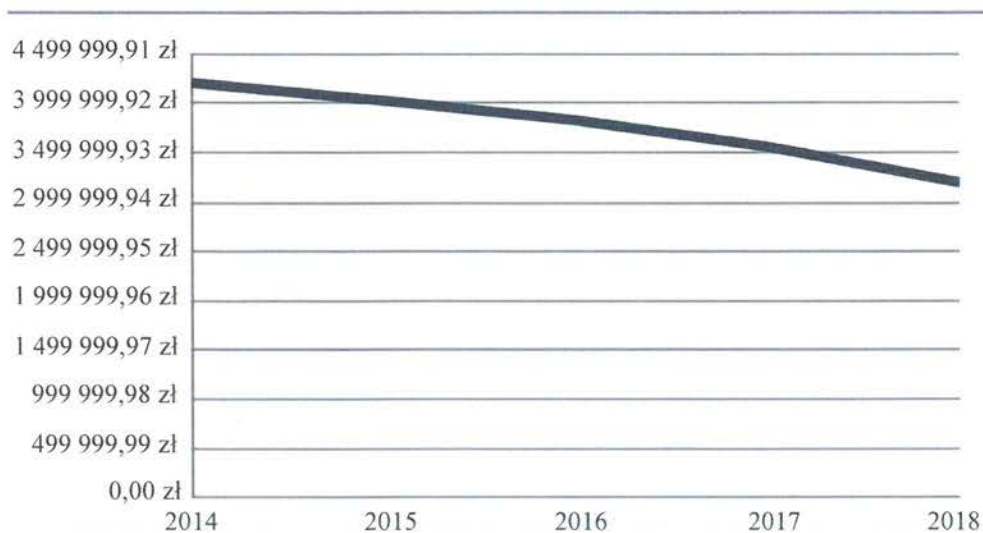
	Liczba osób				
	2014	2015	2016	2017	2018
Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego	897	828	778	728	636

Liczba rodzin korzystających ze świadczenia alimentacyjnego

	Liczba rodzin				
	2014	2015	2016	2017	2018
Liczba rodzin korzystających ze świadczenia alimentacyjnego	605	560	524	486	433

Kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego

	2014	2015	Kwota 2016	2017	2018
Ogólna kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego	4 202 591 zł	4 028 722 zł	3 830 977 zł	3 568 790 zł	3 203 748 zł

W zakresie świadczeń z funduszu alimentacyjnego obserwuje się sukcesywny spadek liczby beneficjentów i wydatków na ten cel. Związane jest to z poprawą sytuacji materialnej pilskich rodzin i niezmiennym od 10 lat kryterium dochodowym.

INNE RODZAJE POMOCY I ŚWIADCZEŃ

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2017	Rok oceny	Prognoza 2019
DODATKI MIESZKANIOWE				
Liczba gospodarstw domowych	1	2 206	1 849	1 550
Kwota świadczeń w złotych	2	2 747 499	2 313 989	2 000 000
DODATKI ENERGETYCZNE				
Liczba gospodarstw domowych	3	247	241	235
Kwota świadczeń w złotych	4	17 074	15 629	15 000

5. Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia

Pomoc społeczna to nie tylko wsparcie finansowe osób i rodzin potrzebujących pomocy, ale także pomoc instytucjonalna, świadczona przez placówki pomocy społecznej. W gminie Piła prowadzą działalność następujące instytucje pomocy społecznej, finansowane z budżetu gminy: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pile, w strukturach którego funkcjonują: Dzienny Dom Pomocy, Ośrodek Wsparcia i Klub Integracji Społecznej, a także Ośrodek Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pile.

Ich działalność uzupełniają organizacje pozarządowe, instytucje kościelne i spółdzielnie socjalne realizujące na zlecenie gminy m.in. zadania z zakresu pomocy społecznej i ochrony zdrowia oraz przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom, w tym: Pilskie Centrum Pomocy Bliźniemu Monar-Markot, Spółdzielnia Socjalna „Perfekcja”, Akcja Humanitarna „Życie”, Salezjańskie Stowarzyszenie Wychowania Młodzieży, Pilskie Stowarzyszenie Klub Abstynentów „Kotwica”.

Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące: liczby placówek w podziale na typ i instytucje prowadzącą, liczby miejsc i liczby osób korzystających z placówek.

ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2017	Rok oceny	Prognoza 2019
OŚRODKI WSPARCIA - OGÓŁEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	1	391	391	391
Liczba osób korzystających	2	1 068	1 102	1 102
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	3	0	0	0
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	4	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	5	41	45	45
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	6	2 891 325	3 179 328	3 500 000

W TYM (z wierszy 1-6):				
DZIENNE DOMY POMOCY				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	7	170	170	170
Liczba osób korzystających	8	582	630	670
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	9	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	10	20	23	22
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	11	1 094 182	1 198 502	1 300 000
KLUBY SAMOPOMOCY				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	12	50	50	50
Liczba osób korzystających	13	x	x	x
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	14	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	15	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	16	25 000	25 000	25 000
NOCLEGOWNIE i SCHRONISKA DLA OSÓB BEZDOMNYCH				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	17	95	95	95
Liczba osób korzystających	18	317	299	300
Liczba osób skierowanych w wyniku eksmisji	19	6	2	2
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	20	12	13	13
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	21	1 479 700	1 631 527	1 800 000
OGRZEWALNIE				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	22	0	10	10
Liczba osób korzystających	23	0	124	124
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	24	0	2	2
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	25	0	15 000	46 670

W wierszach 7-25 tabeli wykazano ośrodki wsparcia, takie jak:

- Dzienny Dom Pomocy MOPS, zapewniający osobom starszym i niepełnosprawnym możliwość uczestnictwa w zajęciach terapeutycznych, aktywizujących, imprezach i spotkaniach okolicznościowych, kulturalnych oraz wyżywienie w formie obiadu
- Pilskie Centrum Pomocy Bliźniemu Monar-Markot, realizujące na zlecenie gminy schronienie w formie schroniska całodobowego (85 miejsc), noclegowni (10 miejsc) i ogrzewalni (10 miejsc), a także prowadzenie terapii uzależnień oraz poradnictwa dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin (na rzecz mieszkańców placówki)
- Pilskie Stowarzyszenie Klub Abstynentów „Kotwica”, realizujący na zlecenie gminy działalność samopomocową na rzecz trzeźwych alkoholików i ich rodzin.

Na terenie Piły funkcjonował także Ośrodek Wsparcia MOPS (dedykowany szczególnej kategorii osobom bezdomnym, tj. usamodzielnianym wychowankom pieczy zastępczej, ofiarom przemocy domowej, osobom, które w wyniku nieszczęśliwego zdarzenia utraciły czasowo dach nad głową) oraz Spółdzielnia Socjalna „Perfekcja”. Z oferty Ośrodka Wsparcia MOPS, dysponującego 36 miejscami całodobowymi, skorzystały w 2018 r. 52 osoby. Spółdzielnia Socjalna „Perfekcja”, prowadząca jadalnię dla osób bezdomnych i niesamodzielnich, realizowała na zlecenia gminy zadanie dożywiania osób ubogich poprzez zapewnienie ciepłego posiłku dla 80 osób dziennie.

JEDNOSTKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA				
Liczba osób korzystających	1	0	254	254
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	2	5	6	6
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	3	335 914	430 272	447 000
PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	4	30	15	15
Liczba osób korzystających	5	28	12	15
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	6	33 930	12 500	12 500
KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ				
Liczba uczestników zajęć	7	131	100	120

W części dotyczącej Jednostek Specjalistycznego Poradnictwa uwzględniono jedynie poradnictwo MOPS na rzecz klientów, ponieważ Ośrodek jest jedyną instytucją wpisaną do Rejestru JSP prowadzonego przez Wojewodę Wielkopolskiego. Jednak w tym miejscu należy zaznaczyć, że poradnictwo na rzecz swoich podopiecznych świadczy także Ośrodek Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pile oraz Pilskie Centrum Pomocy Bliźniemu Monar-Markot. Ponadto Gmina Piła rokrocznie zleca organizacji pozarządowej prowadzenie nieodpłatnego poradnictwa na rzecz mieszkańców. W 2018 r. zadanie to realizowało Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Poradnictwa Obywatelskiego.

Prowadzenie Placówki Wsparcia Dziennego jest również zadaniem rokrocznie zlecanym do realizacji. W 2018 r. zadanie niezmiennie realizowało Salezjańskie Stowarzyszenie Wychowania Młodzieży, organizujące czas wolny dzieciom i młodzieży z terenu Piły w formie kół zainteresowań w dni wolne od nauki lub w godzinach popołudniowych.

Klub Integracji Społecznej funkcjonujący w strukturach MOPS świadczy na rzecz klientów usługi wpisujące się w pojęcie reintegracji społecznej i zawodowej, w tym: projekty socjalne, poradnictwo specjalistyczne, warsztaty umiejętności społecznych i zawodowych, grupy samopomocowe, wykłady dotyczące problemów i kwestii społecznych. W 2018 r. zajęcia w KIS prowadzone były w ramach projektu współfinansowanego ze środków UE pn. „*KOMPAS - kompetencje i pasja*”, Ogółem w działaniach projektowych w 2018 r. udział wzięło 157 osób. W ramach projektu realizowany był na mocy porozumienia z PUP w Pile Program Aktywizacja i Integracja (PAI), do którego skierowano 10 osób.

Niewątpliwie zasoby pomocy społecznej uzupełniają instytucje i organizacje, które prowadzą działania wpisujące się w obszar pomocy społecznej, a których głównym celem działalności nie zawsze jest wyłącznie pomoc społeczna. Należą do nich m.in. działające na terenie Piły spółdzielnie socjalne, świadczące m.in. usługi opiekuńcze i porządkowe na rzecz osób niesamodzielnych, Klub Seniora wchodzący w struktury Regionalnego Centrum Kultury „*Fabryka Emocji*” w Pile, zajmujący się aktywizacją społeczną osób starszych, czy seniorskie organizacje porządkowe i Uniwersytety Trzeciego Wieku, które zrzeszają i aktywizują pilskich seniorów i systematycznie realizują na ich rzecz mniejsze zadania publiczne, zlecane przez gminę w trybie uproszczonym, tzw. małych grantów.

6. Zasoby kadrowe Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pile

W roku oceny kadra MOPS (z uwzględnieniem pracowników realizujących zadania zlecone z zakresu świadczeń dla rodzin z dziećmi) liczyła 175 osób w tym: kadra kierownicza 3 osoby, pracownicy socjalni 46 osób, pozostali pracownicy 126 osób. Spośród zatrudnionych w ośrodku pomocy społecznej pracowników 139 posiada wykształcenie wyższe, 23 wykształcenie średnie. Specjalizację I i II stopnia w zawodzie pracownika socjalnego posiada 12 pracowników socjalnych. Wśród pracowników 9 osób posiada specjalizację z organizacji pomocy społecznej.

Pracownicy MOPS w 2018 r. w dalszym ciągu podwyższali swoje kwalifikacje w ramach szkoleń i konferencji o tematyce związanej z realizowanymi zadaniami. Pracownicy socjalni i asystenci rodziny uczestniczyli licznych szkoleniach i konferencjach, w tym:

- Dialog motywacyjny - 1 osoba
- Działalność platformy praca - 36 osób
- Mediacje rodzinne i dobra praktyka w realizacji usług społecznych -1 osoba
- Czyste powietrze - 8 osób
- Współpraca powiatowych i gminnych służb na rzecz dzieci i rodziny oraz realizacja planów dzieci i pracy rodziną - 1 osoba
- Mediacje rodzinne -1 osoba
- Żyj zdrowo - 2 osoby
- Kierowanie do Domu Pomocy Społecznej, odpłatność za pobyt - 2 osoby
- Działamy razem na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom -7 osób
- Asystent rodziny profesjonalista - 9 osób
- Motywowanie osób stosujących przemoc do zmiany – 2 osoby
- Dziecko wykorzystywane seksualnie - 20 osób
- Posiłek w domu i w szkole – 1 osoba
- Przemoc w środowisku. Diagnoza, interwencja i terapia - 24 osoby
- Tajniki dobrego sporządzenia ugody w sprawie alimentacyjnej - 1 osoba
- Pokonać bezdomność – 1 osoba
- Praca socjalna z osobami z zaburzeniami psychicznymi - 12 osoba
- Program Profilaktyczny w zakresie onkologii dziecięcej - 1 osoba
- Dziecko z FAS - 24 osoby
- Opieka długoterminowa nad chorym. Wyzwania dla służby zdrowia - 3 osoby.

Ponadto wszyscy uczestniczyli w szkoleniach wewnętrznych dotyczących stosowania przepisów z zakresu ochrony danych osobowych.

6.1. Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej

Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej w roku oceny kształtowało się na następującym poziomie: liczba wolontariuszy wyniosła 4 osoby, staż odbywała 1 osoba, prace społecznie użyteczne realizowało 10 osób. Ośrodek od lat pozostaje jedynym organizatorem prac społecznie użytecznych w gminie. W 2018 r. realizowane były w projekcie „*KOMPAS-kompetencje i pasja*” w ramach Programu Aktywizacja i Integracja. MOPS aktywnie uczestniczy także w organizacji praktyk studenckich, zwłaszcza studentów pracy socjalnej.

6.2. Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej

Organizacja pracy socjalnej W MOPS odbywa się w oparciu o rejonizację ustaloną na podstawie podziału administracyjnego miasta. W 2018 roku pracę socjalną realizowało 46 pracowników socjalnych, w tym: 2 terenowych pracowników socjalnych zajmujących się problemami osób bezdomnych, 2 terenowych pracowników socjalnych zajmujących się problemami osób dotkniętych przemocą w rodzinie, 2 pracowników socjalnych w Ośrodku Wsparcia MOPS przy ul. Spacerowej 23 oraz 2 pracowników socjalnych realizujących pracę socjalną w ramach projektu „*KOMPAS- kompetencje i pasja*”. Aktywizacją społeczno-zawodową klientów zajmował się ponadto pedagog i 3 psychologów zatrudnionych w Ośrodku, prowadzących działania w ramach Klubu Integracji Społecznej.

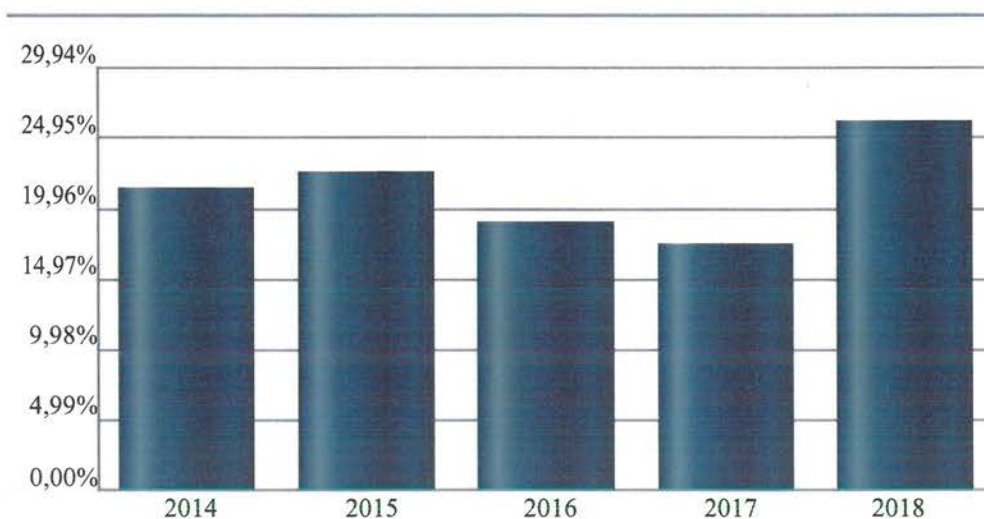
Poniżej prezentujemy w formie graficznej szczegółowe dane dotyczące liczby pracowników jednostki w tym: kadry kierowniczej, pracowników socjalnych, wskaźnika specjalizacji pracowników socjalnych.

Kadra jednostek organizacyjnych pomocy społecznej - osoby zatrudnione

Zatrudnieni	Liczba osób		
	2016	2017	2018
Ogółem we wszystkich rodzajach placówek	161	165	175
Kierownicy, dyrektorzy, zastępcy	3	3	3

Wzrost zatrudnienia w ostatnich latach jest efektem zwiększającej się liczby zadań realizowanych przez Ośrodek.

Stosunek liczby pracowników socjalnych posiadających specjalizację I lub II stopnia w zawodzie pracownik socjalny do liczby pracowników socjalnych

Czy ośrodek spełnia ustawowy warunek 1 pracownik socjalny na 2000 osób lub 1 pracownik socjalny na 50 rodzin i co najmniej 3 pracowników socjalnych

Rok	Czy spełniony warunek ustawy dot. pracowników socjalnych	Liczba mieszkańców wg GUS	Liczba rodzin w gminie objętych pracą socjalną	Liczba pracowników socjalnych
2016	Tak	73 987	1 725	42
2017	Tak	73 791	1 992	46
2018	Tak	73 693	2 017	46

Analiza tabeli wskazuje, że Ośrodek spełnia wszystkie ustawowe standardy w zakresie dostępności kadry pracy socjalnej. Na jednego pracownika socjalnego przypada mniej niż 2000 mieszkańców oraz mniej niż 50 rodzin objętych pracą socjalną. W 2018 r. na jednego pracownika przypadało 1602 mieszkańców/ 44 rodziny objęte pracą socjalną.

7. Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego

W gminie Piła środki finansowe wydatkowane na zadania z zakresu polityki społecznej wyniosły w 2018 roku 93.679.308 zł, w tym 85.989.579 zł w ramach działalności MOPS. Poziom wydatków na zadania z zakresu polityki społecznej w stosunku do roku poprzedniego wzrósł o 2.064.058 zł (co stanowi 2,3 %).

Najwięcej środków wydatkowano w dziale 855 – Rodzina - 65.532.666 zł, co stanowi 70 % ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej. Spośród wydatków w tym dziale największy udział miały świadczenia wychowawcze (500 +) wraz z kosztami obsługi, na które wydatkowano 37.646.099 zł. W dziale 852 - Pomoc społeczna wydatkowano 23.339.978 zł, co stanowi 24,9 % ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej. W dziale 851 - Ochrona zdrowia wydatkowano 2.464.341 zł, co stanowi 2,63 % ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej. W dziale 854 - Edukacja i opieka wychowawcza wydatkowano 1.559.637 zł, co stanowi 1,66 % ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej.

Poza świadczeniami wychowawczymi najwięcej środków wydatkowano na świadczenia rodzinne, opiekuńcze i alimentacyjne, składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego od niektórych świadczeń oraz koszty obsługi (21.582.461 zł) oraz utrzymanie MOPS, tj. wynagrodzenia i pochodne (poza pracownikami Działu Świadczeń Rodzinnych i Alimentacyjnych oraz Dziennego Domu Pomocy), koszty szkoleń i delegacji, odpis na ZFŚS, podatek od nieruchomości, trwałe zarząd, media, materiały biurowe, ubezpieczenie majątku, usługi pocztowe, wynagrodzenia opiekunów prawnych (6.333.658 zł).

Analiza wydatków w obszarze pomocy społecznej wskazuje na generalny spadek kwoty zasiłków z pomocy społecznej o charakterze pieniężnym, co podyktowane jest z jednej strony sukcesywną poprawą sytuacji na rynku pracy, z drugiej - wprowadzeniem rządowych świadczeń dla rodzin z dziećmi. Spadek odnotowują także wydatki na dożywianie najuboższych, w tym dzieci, co wynika z poprawy sytuacji materialnej rodzin oraz spadku liczebności dzieci w jednostkach oświatowych. Rokroczny wzrost dotyczy natomiast świadczeń dla osób niesamodzielnych, związanych z długotrwałą chorobą i niepełnosprawnością, w tym świadczeń opiekuńczych, zasiłków stałych, usług opiekuńczych i odpłatności za dps. Obserwuje się również sukcesywny wzrost wydatków na odpłatność za pobyt dzieci z terenu Piły w pieczy zastępczej, co wynika z uwarunkowań ustawowych, zgodnie z którymi, z każdym rokiem pobytu dziecka, koszt gminy rośnie. Wzrost wydatków na utrzymanie MOPS związany jest przede wszystkim z realizacją nowych zadań i koniecznością zwiększenia zatrudnienia.

**ŚRODKI FINANSOWE NA WYDATKI W POMOCY SPOŁECZNEJ I INNYCH
OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W BUDŻECIE JEDNOSTKI
SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO (zadania własne i zadania zlecone)**

W złotych

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2017	Rok oceny	Prognoza 2019
OGÓŁEM				
OGÓŁEM (działy)	1	91 615 250	93 679 308	115 073 761
W tym: w budżecie OPS/PCPR	2	84 216 266	85 989 579	107 172 148
851 - OCHRONA ZDROWIA				
85153 Przeciwdziałanie narkomanii	3	97 404	96 854	100 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	4	0	0	0
85154 Przeciwdziałanie alkoholizmowi	5	1 846 648	2 367 487	2 058 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	6	0	0	0
852 - POMOC SPOŁECZNA				
85202 Domy pomocy społecznej	7	2 691 071	3 081 837	3 654 157
w tym: w budżecie OPS / PCPR	8	2 691 071	3 081 837	3 654 157
85203 Ośrodki Wsparcia	9	1 267 625	1 382 564	1 455 925
w tym: w budżecie OPS / PCPR	10	1 267 625	1 382 564	1 455 925
85205 Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	11	90 779	11 920	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	12	90 779	11 920	0
85213 Składki na ubezpieczenie za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach centrum integracji społeczne	13	311 588	338 213	382 828
w tym: w budżecie OPS / PCPR	14	311 588	338 213	382 828
85214 Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	15	3 413 930	3 256 123	3 533 915
w tym: w budżecie OPS / PCPR	16	3 413 930	3 256 123	3 533 915
85215 Dodatki mieszkaniowe	17	2 747 499	2 329 918	2 700 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	18	0	0	0
85216 Zasiłki stałe	19	1 434 929	1 449 039	1 558 710
w tym: w budżecie OPS / PCPR	20	1 434 919	1 449 039	1 558 710
85219 Ośrodek Pomocy Społecznej	21	5 649 857	6 333 658	6 683 639
w tym: w budżecie OPS/PCPR	22	5 649 857	6 333 658	6 683 639

85228 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	23	1 926 922	2 345 825	3 190 589
w tym: w budżecie OPS / PCPR	24	1 926 922	2 345 825	3 190 589
85230 Pomoc w zakresie dożywiania	25	2 080 229	1 980 349	2 281 371
w tym: w budżecie OPS / PCPR	26	2 080 229	1 980 349	2 281 371
85295 Pozostała działalność	27	803 181	830 532	900 758
w tym: w budżecie OPS / PCPR	28	11 436	27 840	35 928
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ				
85395 Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	29	460 555	782 686	679 221
w tym: w budżecie OPS / PCPR	30	440 555	767 286	671 221

854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA				
85415 Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	31	1 684 473	1 496 437	1 480 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	32	1 684 473	1 484 545	1 480 000
85416 Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	33	19 486	63 200	63 200
w tym: w budżecie OPS / PCPR	34	0	0	0

855 - RODZINA				
85501 Świadczenie wychowawcze	35	40 283 394	37 646 099	54 303 318
w tym: w budżecie OPS / PCPR	36	40 283 394	37 646 099	54 303 318
85502 Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	37	21 716 214	21 582 461	23 017 201
w tym: w budżecie OPS / PCPR	38	21 716 214	21 582 461	23 017 201
85504 Wspieranie rodziny	39	358 915	3 048 923	3 205 848
w tym: w budżecie OPS / PCPR	40	358 915	3 048 923	3 205 848
85505 Tworzenie i funkcjonowanie żłobków	41	1 801 492	1 932 486	2 015 583
w tym: w budżecie OPS / PCPR	42	0	0	0
85506 Tworzenie i funkcjonowanie klubów dziecięcych	43	74 700	69 800	72 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	44	0	0	0
85508 Rodziny zastępcze	45	333 147	433 428	765 786
w tym: w budżecie OPS / PCPR	46	333 147	433 428	765 786
85510 Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	47	521 212	819 469	971 712
w tym: w budżecie OPS / PCPR	48	521 212	819 469	971 712

8. Aktywność projektowo-konkursowa MOPS

W roku oceny Gmina Piła uczestniczyła w 2 projektach współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego 2014-2020:

- „*KOMPAS-kompetencje i pasja*”, którego celem było dostosowanie kompetencji klientów pomocy społecznej do potrzeb rynku pracy oraz integracja społeczna i aktywizacja zawodowa osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Projekt dedykowany był 190 osobom bezrobotnym, spełniającym kryteria do korzystania z pomocy społecznej oraz ich rodzinom. Działania polegały na aktywizacji zawodowej i społecznej w Klubie Integracji Społecznej. W 2018 r. w projekcie wzięło udział 157 osób, które uczestniczyły w zajęciach grupowych (warsztatach, wykładach, spotkaniach integracyjnych) oraz indywidualnych konsultacjach ze specjalistami. Aktywizacja zawodowa podejmowana w projekcie obejmowała m.in. organizację prac społecznie-użytecznych. Całkowita wartość projektu wyniosła 1.612.499 zł; wysokość dofinansowania: 1.370.622,89 zł. W 2018 r. wydatkowano w ramach projektu 767.285,75 zł, z tego 115.092,86 zł ze środków własnych gminy, 641.165 zł w ramach dofinansowania z EFS. Projekt realizowany był w okresie od czerwca 2017 r. do maja 2019 r.
- „*AS-aktywni i samodzielni*”, którego celem jest poprawa jakości życia 150 osób niesamodzielnymi i niepełnosprawnymi, wzrost umiejętności opiekuńczych 50 opiekunów faktycznych i utworzenie 4 miejsc świadczenia usług społecznych do 30 listopada 2021 roku. Działania przewidziane w projekcie obejmują zarówno usługi społeczne jak i zdrowotne dla mieszkańców Piły. Cel zostanie osiągnięty poprzez objęcie wsparciem asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej osób niesamodzielnymi i niepełnosprawnymi, rozwój poradnictwa i usług specjalistycznych w miejscu zamieszkania uczestników projektu oraz realizację działań wspierających opiekunów faktycznych w opiece nad osobami niesamodzielnymi poprzez kształcenie i poradnictwo. W związku z powyższym w projekcie zaplanowano między innymi wsparcie psychologa i terapeuty ruchowego w miejscu zamieszkania uczestników projektu, a także szkolenia dla osób, które sprawują opiekę nad osobami niepełnosprawnymi. Projekt realizowany w okresie od 27 grudnia 2018 r. do 31 listopada 2021 r. Całkowita wartość projektu: 971.976,59 zł; dofinansowanie: 923.377,76 zł. W związku z

rozpoczęciem realizacji z końcem roku, w 2018 r. nie poniesiono wydatków na ten cel. Wydatki w ramach projektu nastąpiły dopiero w styczniu 2019 r.

Brał również udział w konkursie ogłaszanym przez MRPiPS pn. „*Asystent rodziny i koordynator pieczy zastępczej*” i pozyskał dofinansowanie na łączną kwotę 149.219 zł, w ramach której sfinansowano częściowo wynagrodzenia 9 asystentów rodziny.

Niezmiennie realizował także wieloletni rządowy program „*Pomoc państwa w zakresie dożywiania*”, w ramach którego wsparciem w formie posiłku lub zasiłku na zakup żywności objęto 3.536 osób i w ramach którego wydatkowano kwotę 2.099.038 zł, w tym 80 % z dotacji celowej (1.539.274 zł na zasiłki, 444.265 zł na posiłki w jednostkach oświatowych, 95.003,82 zł na posiłki w Spółdzielni Socjalnej „*Perfekcji*”, 20.495 zł na posiłki w DDP). Poza programem rządowym realizował także wieloletni program osłonowy w zakresie dożywiania pn. „*Pomoc gminy w zakresie dożywiania*”, w ramach którego wsparciem objęto 99 dzieci korzystające z posiłku w szkole na mocy decyzji dyrektora. Wydatkowano na ten cel kwotę 33.773 zł, sfinansowaną w 80 % z dotacji celowej na realizację rządowego programu „*Pomoc państwa w zakresie dożywiania*”. Ponadto, z inicjatywy gminy oferta żywieniowa gwarantowana przez program, tj. jeden ciepły posiłek dziennie, została rozszerzona o dodatkowy posiłek w formie śniadania, zapewniany dzieciom w przedszkolach i szkołach, finansowany ze środków własnych gminy. Na posiłki poza programem wydatkowano 209.794 zł.

Spośród innych projektów realizowanych przez Ośrodek w 2018 r. na uwagę zasługuje również:

- „*Pora na bezpiecznego seniora*”, realizowany na mocy porozumienia z dnia 12 października 2018 r. w sprawie realizacji „*Programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniej im. Władysława Stasiaka na lata 2018-2019*” pomiędzy Wojewodą Wielkopolskim a Gminą Piła. Celem Projektu był wzrost świadomości pilskich seniorów w zakresie poprawy ich bezpieczeństwa i skierowany był do 80 seniorów z terenu Piły. Działania projektowe miały formę cyklicznych spotkań prewencyjnych ukierunkowanych na ograniczenie negatywnych zjawisk, takich jak: wypadki drogowe, kradzieże, oszustwa lub inne wykroczenia i przestępstwa popełniane na tej grupie. Prowadzone działania przyczyniły się do wzrostu poczucia bezpieczeństwa i umiejętności zachowania się

w sytuacjach niebezpiecznych przez osoby starsze. Dotacja celowa udzielona na realizację projektu wyniosła 20.110 zł

- „Przycisk Życia”, realizowany przez MOPS w Pile we współpracy ze Strażą Miejską w Pile, to system teleopieki na terenie Gminy Piła skierowany do osób niesamodzielnych, którym ze względu na wiek lub stan zdrowia może być potrzebna pilna pomoc. Celem Projektu jest głównie wzrost poziomu bezpieczeństwa niesamodzielnych mieszkańców Piły. Realizacja Projektu stanowi uzupełnienie działań gminy w zakresie realizacji zadań samorządu, a także stanowi rozszerzenie zakresu form udzielanej pomocy w stosunku do osób starszych, których liczba systematycznie wzrasta. MOPS Pile odpowiada m.in. za rekrutację uczestników. Działania te prowadzone są w trybie ciągłym, poprzez rejonowych pracowników socjalnych oraz dwóch koordynatorów projektu. Koordynatorzy odpowiadają m.in. za dostarczenie beneficjentom urządzeń, przeprowadzanie szkoleń w zakresie ich użytkowania, współpracę ze Strażą Miejską w Pile w obszarze działań związanych z przyciskiem życia i bieżące monitorowanie przebiegu realizacji projektu. Straż Miejska w Pile zapewnia całodobową obsługę teleopieki. Projekt realizowany jest od 2017 r. (wówczas przeprowadzono pilotaż z udziałem 10 osób niesamodzielnych). W 2018 r. znacząco rozszerzono liczbę beneficjentów zakupując kolejnych 130 przycisków. W 2018 r. z przycisku skorzystały 142 osoby
- projekty socjalne realizowane w Ośrodku Wsparcia, Dziennym Domu Pomocy oraz na rzecz klientów pomocy społecznej.

9. Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia

W roku 2018 w gminie Piła 12 organizacji pozarządowych w trybie działalności pożytku publicznego realizowało zadania publiczne z zakresu pomocy społecznej na podstawie 13 umów zawartych w roku 2018 oraz na podstawie 5 umów dwuletnich z roku 2017 za łączną kwotę dotacji w wysokości 792.705,89 zł. W trybie zamówień publicznych w roku 2018 nie zlecano realizacji zadań organizacjom pozarządowym. Usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze realizowały 2 wyspecjalizowane podmioty na podstawie PZP. Prowadzenie placówek pomocy społecznej (schronisko, noclegownia i

ogrzewalnia dla osób bezdomnych) zlecono jednej organizacji pozarządowej, której przekazano dotacje w łącznej kwocie 429.468,84 zł.

W tabeli wykazano zadania z zakresu pomocy społecznej zlecone do realizacji w 2018 r.

Lp.	Zadanie (nazwa, cel i planowana kwota dotacji)	Nazwa wybranego podmiotu (liczba zawartych umów)	Wysokość środków	Wspieranie czy powierzenie	Sposób wykonania zadania, efekty realizacji
1	Promocja wolontariatu, szkolenie wolontariuszy oraz pośrednictwo pracy wolontariuszy w zakresie pomocy społecznej. Wysokość dotacji: 12.000,00 zł	Stowarzyszenie Centrum Wolontariatu- Piła, ul. 11 listopada 38 1 umowa	12.000,00 zł	wspieranie	Promocja idei wolontariatu wśród młodzieży szkolnej, w której wzięło udział 360 osób oraz przeszkolenie 380 wolontariuszy w zakresie udzielania pomocy osobom wymagającym wsparcia. Dodatkowo 17 wolontariuszy pomagało dzieciom w nauce w świetlicach socjoterapeutycznych oraz w innych punktach w Pile – przepracowano 320 godzin.
2	Organizowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z terenu Piły rekrutowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pile w dni wolne od nauki lub w godzinach popołudniowych (styczeń-czerwiec i wrzesień-grudzień) poprzez: ● prowadzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży w formie opiekuńczej, w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych dla dzieci i młodzieży; ● formy rekreacyjno-edukacyjne, np. jednodniowe wycieczki krajoznawcze, turnieje sportowo-rekreacyjne, festyny itp. Wysokość dotacji:	1. Salezjańskie Stowarzyszenie Wychowania Młodzieży-Piła, ul. św. Jana Bosko 1 <u>Prowadzenie placówki wsparcia dziennego przy ul. Jana Bosko 1</u> 1 umowa	12.500,00 zł	wspieranie	Uczestnictwo 15 dzieci i młodzieży w dwóch kołach zainteresowań w placówce wsparcia, a także w warsztatach, turniejach i festynach. Dodatkowo uczestnicy mogli skorzystać z pomocy w nauce.
		2. Stowarzyszenie Taneczne Beezone (Nie Bój Się Marzyć) – Piła, ul. Ludowa 35 1 umowa	8.700,00 zł	wspieranie	Uczestnictwo 10 dzieci w zajęciach tanecznych oraz turniejach tanecznych.
		3. Uczniowski Klub Sportowy Mario – Piła, ul. Dąbrowskiego 131 1 umowa	3.600,00 zł	wspieranie	Uczestnictwo 10 dzieci w zajęciach nauki gry w tenisa ziemnego.
		4. Piłski Klub Modelarzy Lotniczych – Piła, ul. Witosa 6 1 umowa	10.200,00 zł	wspieranie	Uczestnictwo 10 dzieci w warsztatach modelarskich oraz zawodach.

	35.000,00 zł				
3	<p>Organizacja wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z terenu Piły posiadających decyzje Miejskiego Ośrodka pomocy Społecznej w Pile, w formie kolonii, obozu i półkolonii.</p> <p>Wysokość dotacji: 150.000,00 zł</p>	<p>1. Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Zarząd Miejski-Piła, ul. Bydgoska 21 1 umowa</p> <p>2. Salezjańskie Stowarzyszenie Wychowania Młodzieży-Piła, ul. św. Jana Bosko 1 – <u>Oratorium przy ul. Libelta 3</u> 1 umowa</p> <p>3. Salezjańskie Stowarzyszenie Wychowania Młodzieży-Piła, ul. św. Jana Bosko 1 – <u>Oratorium przy ul. Jana Bosko 1</u> 1 umowa</p> <p>4. Stowarzyszenie Taneczne Beezone – Piła, ul. Ludowa 35 1 umowa</p> <p>5. Uczniowski Klub Sportowy Mario– Piła, ul. Dąbrowskiego 131 1 umowa</p> <p>6. Polskie Towarzystwo Krajoznawcze - Zielona Góra, ul. Prosta 53 1 umowa</p> <p>7. Zachodniopomorski Związek Towarzystw Krzewienia Kultury Fizycznej - Szczecin, ul. Garncarska 5 1 umowa</p>	<p>21.080,00 zł</p> <p>15.685,00 zł</p> <p>15.690,00 zł</p> <p>10.500,00 zł</p> <p>10.500,00 zł</p> <p>40.500,00 zł</p> <p>36.045,00 zł</p>	<p>wspieranie</p> <p>wspieranie</p> <p>wspieranie</p> <p>wspieranie</p> <p>wspieranie</p> <p>wspieranie</p> <p>wspieranie</p>	<p>Uczestnictwo 40 dzieci w dwutygodniowej półkolonii letniej.</p> <p>Uczestnictwo 30 dzieci w dwutygodniowej półkolonii letniej.</p> <p>Uczestnictwo 30 dzieci w dwutygodniowej półkolonii letniej.</p> <p>Uczestnictwo 20 dzieci w dwutygodniowej półkolonii letniej.</p> <p>Uczestnictwo 20 dzieci w dwutygodniowej półkolonii letniej.</p> <p>Wypoczynek 43 dzieci i młodzieży w 10-dniowej kolonii.</p> <p>Wypoczynek 44 dzieci i młodzieży w 10-dniowej kolonii.</p>
4	<p>Udzielenie tymczasowego schronienia w ogrzewalni dla osób bezdomnych z terenu Piły - zapewnienie 10 miejsc dla osób bezdomnych w ogrzewalni</p>	<p>Stowarzyszenie Monar Pilskie Centrum Pomocy Bliźniemu Monar-Markot-Piła, ul. Długosza 33 1 umowa</p>	<p>20.000,00 zł</p>	<p>powierzenie</p>	<p>Zapewnienie 10 miejsc dla osób bezdomnych w ogrzewalni znajdującej się na terenie Piły. Z list obecności osób bezdomnych przebywających w ogrzewalni wynika, że średnio na dobę przebywało 10 osób.</p>

	znajdującej się na terenie Piły. Wysokość dotacji: 20.000,00 zł				
5	Udzielenie schronienia dla osób bezdomnych, zarówno dla dorosłych, jak i dla dzieci, z terenu Piły. 1. Zapewnienie 35 miejsc dla osób bezdomnych w schronisku przeznaczonym do udzielania całodobowego schronienia osobom bezdomnym. 2. Zapewnienie 10 miejsc dla osób bezdomnych w noclegowni.	Stowarzyszenie Monar Piłskie Centrum Pomocy Bliźniemu Monar-Markot-Piła, ul. Długosza 33 2 umowy wieloletnie 2017-2018 Wysokość dotacji w 2017 r.: 400.00,00 zł Wysokość dotacji w 2018 r.: 409.468,84 zł	349.479,52 zł 59.989,32 zł	powierzenie powierzenie	1. Z list obecności osób bezdomnych przebywających w schronisku wynika, że średnio na dobę przebywały 34 osoby. 2. Z list obecności osób bezdomnych przebywających w noclegowni wynika, że średnio na dobę przebywało 6 osób.
6	Dożywianie osób ubogich z terenu Piły skierowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pile. Zapewnienie jednego ciepłego posiłku dziennie dla 90 osób.	Spółdzielnia Socjalna Perfekcja-Piła, ul. Kadetów 4/5 i 6 umowa wieloletnia 2017-2018 Wysokość dotacji w 2017 r.: 119.000,00 zł Wysokość dotacji w 2018 r.: 125.237,05 zł	125.237,05 zł	wspieranie	Przygotowanie jednego ciepłego posiłku dziennie dla 90 osób ubogich. Ogółem przygotowano 22.770 posiłków.
7	Pozyskiwanie i dystrybucja żywności, obejmująca około 3000 osób z terenu Piły posiadających skierowanie wystawione przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	Piłski Bank Żywności-Piła, ul. Motylewska 24 1 umowa umowa wieloletnia 2017-2018 Wysokość dotacji w 2017 r.: 28.000,00 zł Wysokość dotacji w 2018 r.: 28.000,00 zł	28.000,00 zł	wspieranie	Udzielenie pomocy żywnościowej oraz zapobieżenie marnotrawieniu żywności. Skierowane osoby otrzymały żywność z pozysku własnego, podczas zbiórek jak i od producentów oraz hurtowników żywności. Łącznie zostało wydanych 1112 skierowań dla 2675 osób. Żywność odebrało 2188 osób.
8	Streetworking dla osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością.	Akcja Humanitarna „Życie”-Piła, ul. Okrzei 4a 1 umowa wieloletnia 2017-2018 Wysokość dotacji w 2017 r.: 13.000,00 zł Wysokość dotacji w 2018 r.: 13.000,00 zł	13.000,00	wspieranie	Objęcie wsparciem 41 osób bezdomnych metodą streetworking. Indywidualne karty kontaktu założono z 15 osobami.
		PODSUMOWANIE	792.705,89 zł		

Współpraca z lokalnymi organizacjami pozarządowymi odbywała się również w drodze współpracy pozafinansowej poprzez m.in.: udostępnianie lokali komunalnych na preferencyjnych zasadach, nieodpłatne udostępnianie pomieszczeń w celu organizacji konferencji, seminariów, spotkań, udział seniorów z DDP w przedsięwzięciach realizowanych przez NGO, patronat Prezydenta Miasta Piły, Partnerstwo Lokalne na rzecz rozwiązywania problemu bezdomności.

10. Wnioski końcowe

Dane z *Oceny zasobów pomocy społecznej dla gminy Piła za 2018 rok* umożliwiają analizowanie i monitorowanie występowania problemów społecznych oraz planowanie działań aktywizujących jednostki samorządu terytorialnego w obszarze usług społecznych. Zawarte w niej informacje są materiałem pogładowym mającym ułatwić władzom gminy podejmowanie decyzji związanych z planowaniem budżetu w zakresie polityki społecznej w kolejnym roku i stały się podstawą do sformułowania poniższych wniosków i rekomendacji:

1. Analiza sytuacji demograficznej mieszkańców Piły niezmiennie wskazuje na intensywny wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym, w tym osób w wieku 75+. W strukturze osób objętych społecznym wsparciem wzrasta także udział osób samotnych oraz gospodarstw domowych, w których głównym dochodem jest renta/emerytura. W dalszym ciągu obserwuje się wzrost zarówno liczby klientów objętych wsparciem w formie usługowej, których odbiorcami są głównie osoby starsze i niesamodzielne, jak również nakładów finansowych przeznaczanych na realizację usług. Niezmiennie wyzwaniem pozostaje także utrzymujący się wzrost wydatków na świadczenia pieniężne związane z niepełnosprawnością czy długotrwałą chorobą, takie, jak: zasiłki stałe czy świadczenia rodzinne o charakterze opiekuńczym. Zwiększenie się liczby osób objętych tego rodzaju pomocą obserwuje się zwłaszcza w przypadku osób samotnie gospodarujących, co wskazuje na konieczność łączenia wsparcia finansowego z usługowym. Wzrasta również liczba osób, za które gmina ponosi odpłatność za pobyt w DPS, a wydatki gminy na ten cel na przestrzeni ostatnich 10 lat zwiększyły się kilkakrotnie. Ponadto obserwuje się deficyt miejsc w domach opieki, zwłaszcza tych o konkretnych profilach. Oznacza to niejednokrotnie konieczność kilkumiesięcznego oczekiwania przez osoby wymagające całodobowej

opieki na umieszczenie ich w DPS oraz zapewnienia im na ten czas niezbędnego wsparcia, głównie w formie usługowej.

Powyższa sytuacja wskazuje na potrzebę zarówno tworzenia nowych miejsc całodobowej opieki dla osób niesamodzielnych, w tym realizujących świadczenia zdrowotne, jak i rozwoju środowiskowych usług opiekuńczych i innowacyjnych form opieki nad osobami starszymi i niesamodzielnymi w miejscu ich zamieszkania (np. teleopieka, systemowe wsparcie dla opiekunów, w tym w zakresie możliwości odpoczynku). W zakresie wsparcia osób niepełnosprawnych w usamodzielnianiu, wskazane byłoby inicjowanie realizacji projektów służących tworzeniu specjalnych mieszkań dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych (mieszkań wspomaganych) oraz podejmowanie prób pozyskania wsparcia finansowego na ten cel.

2. Nadal wzrastają wydatki związane z zapewnieniem schronienia osobom bezdomnym. Spośród nich coraz większe znaczenie mają wydatki na zapewnienie schronienia osobom bezdomnym o szczególnych potrzebach zdrowotnych. W związku z tym zasadnym jest pozyskiwanie porozumień z placówkami gwarantującymi podopiecznym opiekę usługową, celem zapewnienia niezbędnej liczby miejsc w placówkach tego typu osobom bezdomnym z terenu Piły. Ponadto, pomimo stosunkowo szerokiej oferty wsparcia dla osób bezdomnych, rokrocznie obserwuje się odsetek osób bezdomnych zainteresowanych przyjęciem pomocy jedynie w formie doraźnej. W związku z tym, zasadnym byłoby rozwijanie wsparcia w placówkach niskoprogowych (noclegownia, ogrzewalnia) oraz podejmowanie prób pozyskania dofinansowania na rozwój istniejącej na terenie gminy infrastruktury na rzecz osób bezdomnych, w tym dostosowanie jej do potrzeb osób z problemami zdrowotnymi.
3. W związku z obserwowanym od kilku lat długotrwałym pobytem dzieci w pieczy zastępczej, a tym samym wzrostem wydatków na utrzymanie dzieci w pieczy zastępczej, dostrzega się potrzebę dalszego rozwijania działań służących wzmocnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych rodzin, zwłaszcza działań prewencyjnych np. pracy socjalnej w oparciu o kontrakt socjalny, asysty rodzinnej, poradnictwa specjalistycznego, interwencji kryzysowej, działań realizowanych w ramach projektów aktywizacyjnych dla klientów oraz projektów socjalnych. Dostrzega się także potrzebę tworzenia nowych rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-

wychowawczych, aby zapobiec umieszczeniu dzieci w rodzinie czy placówce znacznie oddalonej od miejsca zamieszkania rodziny biologicznej. Zasadnym jest dalsze pozyskiwanie wsparcia finansowego w ramach rządowego programu wspierającego funkcjonowanie asysty rodzinnej.

4. Biorąc pod uwagę ogólną poprawę sytuacji na rynku pracy, należy rozwijać działania zmierzające do aktywizacji tych osób, które z uwagi na wieloletnie oddalenie od rynku pracy, brak motywacji i kwalifikacji oraz długotrwałe korzystanie z pomocy społecznej, pomimo pozytywnych tendencji na rynku pracy nie poddają się aktywizacji zawodowej. W związku z tym, należy w dalszym ciągu wzmacniać i rozwijać działania o charakterze niepieniężnym, takie jak projekty socjalne, szkolenia, warsztaty i wielokierunkowe poradnictwo specjalistyczne, w szczególności: psychologiczne (nastawione na diagnozę przyczyn obserwowanych nieprawidłowości w funkcjonowaniu społecznym), terapeutyczne (służące korygowaniu sposobu myślenia, postaw, zachowań i przyzwyczajzeń oraz wzmacnianiu potencjału), czy doradztwa zawodowego (które pomoże w powrocie na rynek pracy poprzez nakierowanie na zdobycie niezbędnych kwalifikacji i dobór zatrudnienia). W tym zakresie zasadnym jest pozyskiwanie wsparcia finansowego w realizacji projektów dedykowanych tej kategorii klientów.

W Z. PREZYDENTA MIASTA

Beata Dudańska
Zastępca Prezydenta

